VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 4 — Vol. LI vuosikerta Sudbury, Ont. Tiistai, tammik. 10 p. — Tuesday, Jan. 10, 1967

Kiinassa poliittista kuohuntaa

Epävirallisissa tiedoissa puhutaan puoluejohdon välisen kiistan syvenemisestä – Kiinan diplomaatteja kotilomalle

Tokio. — Tänne saapuneissa epävirallisissa tiedoissa — joissa voidaan liioitella vallitsevia vaikeuksia — kerrotaan opposition kasvaneen eri puolilla Kiinaa kommunistisen puolueen puheenjohtaja Mao Tse tungia vastaan. Kiinan suurimmassa kaupungissa, Shanghaissa, jonka väkiluku on 8,000,000, sanotaan kehittyneen mielenosoituksia ja lakkoja samalla kun Nankingin väitetään olleen Mao-vastaisten voimien kontrollissa.

Varapresidentti Tao Chun seuraajain väitetään keskittäneen Mao-vastaisia voimia Nankingiin.

Kantonissa väitetään olleen katukahakoita Maon kannattajien ja vastustajien välillä.

Pekingissa levitettyjen seinämainosten sanotaan viittaavan siihen että Mao Tse tungia kannattavan Punaisen kaartin riveissä on myös kehittynyt erimielisyyttä.

Mitään virallisia vahvistuksia ei kuitenkaan ole näistä asioista Pekingistä saatu.

Lontoosta tiedoitetaan, että kiinalaiset diplomaatit ovat noin kymmenestä maasta menossa Kiinaan.

Lontoossa olevan Kiinan lähetystön asiainhoitaja Hsiung Hsianghui lähti rouvansa ja kolmen lähetystötyöntekijän seurassa lentoteitse Pekingiin maanantaina. He lähtivät matkalle Pakistanin kansainvälisen lentoyhtiön koneella ja saapuivat Shanghaihin tänään, tiistaina.

Suurlähetystön eräs sihteeri sanoi edellämainittujen henkilöiden menevän kotilomalle Kiinaan.

New Delhista saapuneet tiedot kertovat, että Kiinan sikäläisen suurlähetystön 20 jäsentä lähti lauantaina Kiinaan ja muita lähetystöjäseniä lähtee myöhemmin.

New Delhin suurlähetystön eräs puhemies vakuutti, että nämä ovat normaalisia kotilomia.

Kaikista Skandinavian maista tiedoitetaan, että kiinalaisia diplomaatteja on lähtenyt Kiinaan. Missä tahansa asiasta on selityksiä annettu, niiden yhteydessä on korostettu normaalista lomakysymystä.

Ruotsissa olevan suurlähettilään Yang Po-chenin sanotaan menneen tapaamaan aviopuolisoaan, joka potee silmävikaa. Tukholman suurlähetystö kielsi huhut, joiden mukaan tällä matkalla olisi jotakin yhteyttä Kiinan vallitsevan poliittisen kuohunnan kanssa.

Kööpenhaminassa ja Helsingissä olevien suurlähettiläiden kerrotaan olevan kotimatkalla. Norjasta saatujen tietojen mukaan Kiinan sikäläisen suurlähetystön henkilökunnasta on kolmasosa kotimatkalla.

Tansaniasta lähti lauantaina 20 kiinalaista kotimatkalle. Suurlähetystön erään puhemiehen selityksen mukaan, kaikki Tansaniasta kotimatkalle lähteneet ovat teknikkoja.

Myös Afrikan muista maista, Tunisiasta, Algeriasta, Somaliasta, Mauritaniasta ja Marokosta kerrotaan kiinalaisdiplomaatteja lähteneen kotimatkalle.

Lontoon tarkkailijat ovat ilmaisseet käsityskannan, että ulkomailla olevia diplomaattikuntia on kutsuttu Kiinaan siinä mielessä, että voisivat paremmin ulkomailla selittää Kiinan kulttuurivallankumouksen luonnetta ja merkitystä.

Ottawa. — Canadan ulkoministeri Paul Martin sanoi maanantaina, että nykyinen kuohuntatilanne voi vaikuttaa siihen, tunnustaako Canada Kiinan vai eikö tunnusta.

Vastaten oppositiojohtaja Diefenbakerin tiedusteluun, mr. Martin sanoi, ettei Kiinasta ole saatu mitään merkkejä siitä, että Canadan vehnäkauppa olisi joutunut vaaranalaiseksi nykytilanteen johdosta.

Bussionnettomuus Filippiineillä; 84 kuollut

Manila. — Filippiiniläisten roomalaiskatolisten pyhiinvaellusmatkalla tapahtui perjantaina historian pahin maantieonnettomuus kun kaksi bussia törmäsi toisiinsa ja syöksyi alas syvän kuilun pohjalle, noin 30 mailia täältä etelään.

Kuolleita oli vähintään 84 henkilöä — monet heistä lapsia — filippiiniläisen poliisiviranomaisen kapteeni Romeo Ballesterosin tiedonannon mukaisesti. Hän johti pelastustyötä tapaturmapaikalla.

Kaksi bussia, kuljettaen noin 150 henkilöä, kuului 57 bussin karavaaniin, matkalla Batangas maakunnasta Caviten maakunnassa olevaan Terpaten kauppalaan, Jeesus lapselle pyhitetyn paikanalueelle, jota ympäristön katoliset pitävät ihmeitä aikaansaavana.

Kuutisenkymmentä talonpoikaa loukkaantui, 30 hyvin vakavasti.

Kuolleet ja loukkaantuneet olivat ripoteltuina pitkin kuilun pohjaa. Silminnäkijät sanoivat sen olleen 100—150 jalkaa syvän.

Mies ammuttu kuoliaaksi Torontossa

Toronto. — Poliiset haeskelevat kahta miestä 34-vuotiaan italialaisen liikemiehen, Salvatore Triumbarin gangsterimaisen murhan johdosta. Tämä neljän lapsen isä murhattiin aikaisin perjantaina Downsviewssa olevan kotinsa ulkopuolella.

Poliisit tarkastivat hänen kotinsa ja virvokejuomatehtaansa etsiessään johtolankoja murhan motiiviin, jota he nimittävät varovaisesti harkituksi teloitukseksi Mafia tyyliin.

He sanoivat Triumbarin olleen miehen, joka nähtävästi pelkäsi henkeään, kun hänen taskustaan löytyi täysin ladattu 7.65 kaliberinen automaattinen Beretta pistooli sekä kourallinen ylimääräisiä ammuksia. Toinen ladattu taskuase löydettiin hänen kodistaan.

Hän sai surmansa kahdesta kaulaan ammutusta kuulasta kolmannen mennessä palleaan, neljännen käsivarteen ja viidennen viiltäessä hänen päätään.

Miehet ovat miehiä sanoi Judy LaMarsh

Varoitti naisia "nalkuttamisesta", miehiä kun on enemmistö hallituksessa!

Oakville. — Liittohallituksen ainoa naisjäsen, miss Judy LaMarsh varoitti lauantaina Canadan erästä naisjärjestöä "nalkuttamasta" kuninkaallisesta komissionista naisten oikeusasiain tutkimiseksi sillä se voi johtaa siihen, että hallituksen miesjäsenet, joita on enemmistö, lopettavat tekemästä mitään asian johdosta!

Miss LaMarsh sanoi olevansa pettyneen siitä tavasta millä naisten "Tasa-arvoisuus-komitea" uhkaa vissiellä toimenpiteillä, jos liittohallitus ei muodosta ennen tammikuun loppua kuninkaallista komissionia naisten oikeuksia tutkimaan.

"Olen hyvin paljon peloissani siitä, että jos tämäntapainen hoputus vihlova äänilapi, mitä olemme viimepäivinä kuulleet, tulee jatkumaan edelleen, se muodostuu liian kovaksi painostukseksi avointa ovea vastaan, mitätöiden kaiken sen hyvän työn, mitä on jo tehty" sanoi miss LaMarsh, sanomalehtien haastattelutilaisuudessa.

"Pääministeri ja hallituksen jäsenet ovat miehiä, kuten muutkin miehet ja jos heitä nalkutetaan, he voivat kääntää selkänsä ja kieltäytyä tekemästä mitään. Minun mielestäni naiset ovat asiansa esittäneet ja nyt heidän pitäisi odottaa muutamia viikkoja," jatkoi miss LaMarsh.

Naisten Tasa-arvoisuuskomitean puheenjohtaja, mrs. Michael Sabia sanoi viime viikolla, että mainittu järjestö on esittänyt 2,000,000 jäsenen nimissä ultimaatumin, että jos liittohallitus ei muodosta kuninkaallista komissiota tämän kuukauden aikana naisten oikeuksia tutkimaan, silloin voi 2,000,000 naista marssia Ottawaan.

Kun häneltä kysyttiin, että järjestävätkö separatistit mielenosoituksia tänä vuonna Centennialjuhlia vastaan, miss LaMarsh sanoi:

"Minä en tiedä. On hyvin paljon kuumapäitä, jotka eivät kaikki ole nuoria. On paljon tyytymättömiä, jotka valitsevat otollisen hetken saadakseen asiansa esitetyksi mahdollisimman tehokkaasti. Oletan, että jotakin voi tapahtua, mutta minulla ei ole siitä mitään tietoa."

Hän sanoi, että jotkut ryhmät ovat kieltäytyneet osallistumasta Canadan 100-vuotisjuhlatoimintaan, mutta ne eivät ole läheskään niin tärkeitä ryhmiä kuin ne jotka juhlintaan osallistuvat... Niitä on vain "joitakin tuhansia, mutta meitä canadalaisia on yhteenlaskien 20,000,000," hän sanoi.

Kannattavat uskonnonopetuksen poistamista kouluista

Toronto. — Kansakoulujen miesopettajainliiton tutkimukset osoittavat, että puolet opettajista on puolustavalla kannalla uskonnonopetuksen poistamisriidassa.

Kirjallinen lausunto on annettu lainlaatijahuoneen komitealle, jonka hallitus on valinnut tutkimaan koulujen uskonnonopetuskysymystä. Siinä sanotaan, että 49,4 prosenttia paikkakunnista on halukkaita poistamaan uskonnon opetuksen lukuaineista.

Toiset 40 prosenttia haluaisivat muuttaa uskonnonopetustapaa ja vain 10.6 prosenttia on oppiaineiden ennalleen jättämisen kannalla.

Nykyisin kouluissa annetaan uskonnon opetusta yksi tunti viikossa.

Kaksi kirkkoryhmää on esittänyt luokkien jatkamista.

Länsi Toronton Presbytery kirkon eräs pappi sanoo, että uskonnon opetuksen poistaminen kouluista voi pirstoa koko Ontarion koulusysteemin. Hän jatkoi, että ehkä on laillista protestanttien perustaa omat koulut, jotka pidettäisiin yllä jäsenten verorahoilla kuten Rooman katolisetkin tekevät mutta, toisiin uskontokuntiin kuuluvat voisivat käyttää tätä tilaisuutta myös.

Hän ehdotti puolen tunnin viikottaista uskonnon opetusta kouluissa.

8,000 uutta autoa tarkastettavaksi

Toronto. — General Motors of Canada kutsuu lähes 8,000 vuoden 1967 mallin autoa takaisin sen vuoksi, että voidaan muuttaa väärin paikoilleen pantu ohjaustanko.

Yhtiön toimesta on lähetetty ajokkien omistajille kirjatut kirjeet, missä heitä kehoitetaan kääntymään hetikohtaisesti GM autojen välittäjien puoleen tämän vian korjaamiseksi.

Nämä autot ovat seuraavia malleja: Chevrolet Chevelles, Beaumonts, El Caminos, Tempests, Oldsmobile F-85s ja Buick Specials. Ne kaikki on Canadassa valmistettuja paitsi El Caminos ja Tempests, mitkä on Yhdysvalloista tänne tuotuja autoja.

GM:n emäyhtiö tiedoitti vähän aikaisemmin Detroitista, että se kutsuttaa siellä samasta syystä korjattavaksi 269,000 tämän vuoden autoa.

Tiedonannon yhteydessä sanotaan, että GM:n autojen vikojen vuoksi ei tiedetä tapahtuneen onnettomuuksia.

Korjattavaksi tulevat ohjaustangot ovat uusimallisia — tapaturman sattuessa peräksi antavia niin, ettei ohjauspyörä iske ajurin rintaan niin kovasti kuin tavalliset ohjauspyörät.

Yhtiön toimesta selitettiin, että vika ei ole varsinaisissa laitteissa, vaan siinä, miten se on paikalleen asennettu.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Vietkong-partisaanit upottivat maanantaina Saigonin lähettyvillä $3,000,000 arvoisen amerikkalaisen ruoppaaja-aluksen. Saatujen tietojen mukaan sissien sukeltaja oli vienyt miinan tämän suuren aluksen rungon lähettyville. Partisaanit olivat muutenkin hyvin aktiivisia kohdistamalla tykkitulen erästä brittiläistä rahtilaivaa vasatan ja hyökkäämällä Saigonin kymmentä sotilastukikohtaa vastaan.

Jerusalem. — Israelin ja Syyrian tankit tulittivat maanantaina toisiaan Galileanmeren eteläpuolella. Israelin eräs puhemies sanoi, että tämä oli ensimmäinen kerta jolloin tankkeja käytettiin yksitoista päivää kestäneiden miltei jatkuvien rajakahakoiden yhteydessä. Israelilaisten tiedonannon mukaan yhteenotossa tuhottiin kaksi syyrialaista tankkia ja vaurioitettiin kolmatta.

Moskova. — Pääministeri Aleksei Kosygin matkusti maanantaina lentoteitse Vladivostokiin, missä hänen uskotaan antavan puoluejäsenille selostuksen Kiinan nykytilanteesta.

Ottawa. — Alahuoneen istunnolle esitettiin maanantaina ehdotus laiksi, minkä tehtävänä on suojata canadalaisia, jotka sijoittavat varojaan liittohallituksen lupakirjan perusteella toimiviin trusti- ja finanssiyhtiöihin. Mainitun lakiehdotuksen mukaan tulee perustettavaksi valtion eli kruunun vakuutusyhtiö — Canada Deposit Insurance Corp. — jonka vakuutuksen perusteella sijoittajain varat tulevat turvatuiksi mainitunlaisissa laitoksissa.

Majoitusmaksut ylös Expo-vierailijoille

Montreal. Hotellien ja motellien sallittanee kohottaa hintojaan 10—25 prosentilla täällä tänä vuonna, sanoi täällä torstaina eräs Logexpon, Expo 67 majoitusviraston puhemies.

Hän sanoi maakunnallisen majoituspalvelun tekevän päätöksen, mikä hänen määrittelynsä mukaan olisi kohtuullinen korotus.

Hotellien korkein hinta vaihtelisi ehdotetun lain mukaisesti $10:stä $40een päivästä, riippuen huoneen koosta ja siihen majoittuvien henkilöitten lukumäärästä ja minkä luokkainen palvelus heille tarjotaan. Majoituspalvelulla tulee olemaan lopullinen valta sanoa minkälaisia maksuja todellisesti peritään.

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

VASTALAUSEAALTO YHDYSVALLOISSA VIETNAMIN SODAN JOHDOSTA

Washington. — Yhdysvaltojen Pohjois-Vietnamin pommituksia vastustavaan liikkeeseen liittyy USA:ssa joka päivä uusia ryhmiä ja järjestöjä. Keskiviikkona Washingtonissa pitivät maan johtavaan puolueeseen — demokraatteihin — kuuluvan huomattavan "Americans for Democratic Actions" järjestön johtajat lehdistötilaisuuden, jossa he vaativat hallitusta lopettamaan Vietnamin demokraattiseen tasavaltaan suunnatut pommituslennot.

Yhdysvaltojen "kirkkojen kansallinen neuvosto" on yhdessä muiden amerikkalaisten hengellisten järjestöjen kanssa aloittanut laajan barbaarisia pommituksia vastustavan kampanjan.

Baltimoren eri kansalaispiirejä edustanut lähetystö esitti äskettäin ulkoministeri Dean Ruskille vastalauseen hallituksen Vietnamin aggressiopolitiikan johdosta. Sadan yliopiston ja collegen ylioppilasjohtajat ovat lähettäneet avoimen kirjeen presidentti Lyndon Johnsonille vaatien Vietnamin konfliktin rauhanomaista selvittämistä.

USA:n hallitus on kuitenkin kuuro näille hälyttäville äänille. Hallituksen valtava propagandakoneisto on valmiina tukahduttamaan tk. 10. päivänä alkavassa kongressin istunnossa odotettavissa olevan Pohjois-Vietnamin siviiliväestön pommituksiin kohdistuvan kritiikin.

Virallinen Washington on hyvin huolestunut Vietnam-politiikkansa ulkomailla kohtaamista vastustuksesta. United States News And World Report toteaa, että Washingtonin politiikan tuomitseminen ei ole vielä milloinkaan saavuttanut niin laajoja mittasuhteita kuin tällä hetkellä. Baltimore Sun lehti puolestaan kirjoittaa, että "se poliittinen hinta, jonka Yhdysvallat joutuu maksamaan Pohjois-Vietnamin pommituksista, on huolestuttavan suuri".

Ohjus oli karkuri vakuutti USA

Washington. — Ulkoministeriö selitti viikon lopulla Kuuballe hätäisesti, ettei sen tarvitse olla hälyttynyt ohjuksesta, joka lensi Kuuban yli keskiviikkona.

USA selitti tapauksen vahingoksi. Lataamatonta ohjusta käytettiin amerikkalaisten suihkutaistelukoneiden harjoituksissa maalitauluna kun se poikkesi suunnastaan ja katosi.

USAn ilmavoimien taholta ei voitu varmistaa minne se putosi, mutta tutkaan luottaen sen luullaan loppuunkuluttaneen polttoaineensa ja pudonneen veteen 60—100 mailin päässä Kuuban lounaisrannikolta.

Ulkoministeriö pyysi nopeasti Tshekkoslovakian suurlähettilästä Havannassa selittämään Kuuban hallitukselle mitä tapahtui. Kuubasta ei ole annettu mitään hetikohtaista protestia.

Russelin tuomioistuin aloitti Hanoissa

Hanoi. — Filosofi Bertrand Russelin perustama "Vietnamin sodan sotarikollistuomioistuin" on aloittanut työnsä Hanoissa. Se saapui Pohjois-Vietnamin pääkaupunkiin perjantaina ja aloitti tutkimustyönsä sunnuntaina.

Valtuuskuntaa johtaa ranskalainen lakimies Leon. Matarasso ja sen jäseninä ovat japanilainen professori Setsure Tsurushima, englantilainen professori Malcolm Calwell, amerikkalainen lehtimies John Gerassa, australialainen lehtimies Wilfred Burchett ja ranskalainen professori Jean Pierre Vigier.

"Tuomioistuimen" jäsenet kävivät kolmessa Punaisen joen suistossa sijaitsevassa paikassa, jotka ovat kärsineet raskaita tappioita amerikkalaisten pommituksissa.

Manitoban liberaalijohtaja "huolissaan"

Winnipeg. — Manitoban liberaalien johtaja Gil Molgat sanoi täällä torstaina, että hän tulee olemaan "hyvin rauhaton" jos Walter Gordonin kabinettiin nimitys tarkoittaa palaamista "rajoittaviin ohjelmiin".

"Jos se tarkoittaa voittoa hänen katsantokannalleen, joka kieltää ulkomaisen pääoman maahantulon ja jos se tarkoittaa vapaakauppavastaista asennoitumista, niin sitten minä tulen olemaan hyvin tarmokas oppositiossani".

Mr. Molgat sanoi pitävänsä Gordonista henkilökohtaisesti ja kertoo rohkaisseensa häntä pysymään puolueessa "mutta minä taistelen kynsin ja hampain jokaista vastaan joka asettuu suosimaan rajoittuneisuutta ja sisäänpäin katsovia näkökantoja."

KATOLISEN KIRKON PRELAATTI HANOISSA

Järjestää lääkeavun jakamista kummallakin puolen — ja sitoo kirkollisia suhteita

Hanoi. — Länsi-Saksan roomalaiskatolisen kirkon huoltojärjestön pääsihteeri, Right Rev. Georg Hussler saapui viikon vaihteessa Hanoin kaupunkiin. Hän on roomalaiskatolisen kirkon ensimmäinen virkailija, joka vierailee Pohjois-Vietnamissa vallankumouksen jälkeen.

Msgr. Hussler on ensitilassa avustustoiminnan johdosta Hanoissa. Hän saapui Hanoin kaupunkiin yhdessä ensimmäisessä maailmansodassa Saksan yhden vedenalaisena komentajana toimineen Rev. Martin Niemöllerin kanssa, joka natsien vastustamisen takia istui kymmenen vuotta vankilassa. Hussler keskustelee Hanoissa Pohjois-Vietnamin Punaisen Ristin ja muiden lääkintävirkailijain kanssa.

Mainittu saksalaisjärjestö, mikä on osa Cariras Internationalista, on antanut raha-avustusta Pohjois-Vietnamin Punaiselle Ristille, Etelä-Vietnamin Kansalliselle vapautusrintaman Punaiselle Ristille ja Etelä-Vietnamin Punaiselle Ristille.

Nyt Msgr. Hussler yrittää ottaa selvää, minkälaisia lääkkeitä Pohjois-Vietnamin Punainen Risti voi edullisemmin käyttää — mahdollisesti penisilliiniä ja muita antibioottisia lääkkeitä sekä kirurgivälineitä.

Hänen vierailuunsa sanotaan kuitenkin liittyvän muitakin seikkoja. Sitä sanotaan pidettävän symboolina paavin rauhanrakkaudesta Vietnamiin nähden ja halusta järjestää yhteyksiä Pohjois-Vietnamin roomalaiskatolisten piirien kanssa.

Msgr. Husslerin arvellaan järjestävän neuvonpitotilaisuuksia mm. Pohjois-Vietnamin roomalaiskatolisen kirkon edustajain kanssa. Tämä on ensimmäinen kerta, jolloin Vatikaani pyrkii tällaisten yhteyksien järjestämiseen vuodesta 1954 lähtien. Tarkoitus on siten osoittaa, että roomalaiskatolinen kirkko ei ole kiintynyt yksinomaan roomalaiskatolisen kirkon seurakuntiin Etelä-Vietnamissa.

Msgr. Husslerin arvion mukaan Pohjois-Vietnamissa on noin 700,000 roomalaiskatoliseen kirkkoon kuuluvaa asukasta.

VÄÄRISTÄ LÄÄKKEISTÄ KUOLLUT 20 IHMISTÄ

Charleroi, Belgia. — Belgian viranomaiset tiedoittivat lauantaina, että erään sairaalan lääkkeiden sekaantumisen johdosta on voinut kuolla 20 ihmistä viimeksikuluneen 10 kuukauden aikana. Asian johdosta suoritetaan virallinen kuulustelu.

Kuolemantapaukset ovat sattuneet täkäläisen Arthur Gaillyn Medical-Surgical instituutin potilaiden keskuudessa. Heidän kuolemansa näyttää johtuneen siitä, että heille oli annettu ylisuuria annoksia digitalis-nimistä lääkettä, mitä annetaan hyvin pienissä erissä sydänpotilaille — kun näille potilaille oli aikomus antaa syöpätaudissa ja eturauhasten hoidossa käytettävää benzoate oestradiol-lääkettä.

Korkein turvallinen määrä, mitä digitalisia voidaan ihmiselle päivittäin antaa, on 1—3 milligrammaa. Mutta normaaliannos edellämainittua hormoonilääkettä on 10 milligrammaa kaksi tai kolme kertaa päivässä.

Instituutin puheenjohtaja, Arthur Gailly on kieltäytynyt antamasta mitään lisäselostuksia asiasta sanomalehtien kirjeenvaihtajille. Laitoksen taholta on kuitenkin syytetty erästä suurta brysseliläistä lääkefirmaa siitä, että se on lähettänyt instituutille digitalis lääkettä pulloissa, joissa on ollut benzoate oestradios nimi. Arthur Gaillyn kliniikka on 20-kerroksinen upo-uudenaikainen sairaala.

Belgian sosialistisen puolueen lehti Le Peuple sanoo virheitten alkaneen siitä, kun instituuttiin tuotiin väärillä nimimerkeillä varustettua lääkettä toukokuussa 1965. Sairaalassa käytettiin lääkettä, mutta samalla huomattiin, että potilaita kuoli omituisissa olosuhteissa.

Lopulta sairaalan toimesta suoritettiin tutkimus ja silloin havaittiin, että potilaille oli annettu vääriä lääkkeitä.

Nixon liberaalien johtoon Ontariossa

Toronto. — Täällä pidetyssä Ontarion liberaalien vuosikokouksessa valittiin puolueen Ontarion johtajaksi 38-vuotias Robert Nixon ilman vastaehdokasta perjantai iltana. Kokous oli yksi rauhallisimmista koko puolueen historiassa.

Nixon teki selväksi, että hän kuuluu puolueen vasemmistoon, kuten hänen edeltäjänsäkin, Andrew Thompson.

NL VALMISTELEE KULTAVUOTENSA VIETTOA

Moskova. — Osana sosialistisen vallankumouksen 50-vuotisjuhlan vietosta, Neuvostoliiton lehdistö julkaisi lauantaina laajan lausunnon kultavuoden vietosta arvostellen samalla sekä Yhdysvaltoja että Kiinaa.

TASS julkaisi yhteenvedon lausunnosta, minkä Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitea 50-vuotisjuhlien vietosta julkaisi.

Kremlin 25 arkkia käsittävässä lausunnossa arvostellaan Yhdysvaltoja siitä, että se on omaksunut maailman poliisin tehtävät ja sanotaan, että USA:n imperialismi tehostaa provokatiotaan eri puolilla maailmaa.

"Yhdysvaltain imperialismi on aloittanut rosvosodan Vietnamin kansaa vastaan yrittäen kuristaa ja tukahduttaa kansojen vapausliikkeet", sanotaan lausunnossa.

Ilmeisesti Kiinaan viitaten lausunnossa sanotaan, kokemusten osoittaneen että "menestystä ovat saavuttaneet ne kommunistiset puolueet, jotka ovat seuranneet marxilais-leninläistä linjaa.

"Kaikki yritykset marxilais-leninismin sivuuttamiseksi valheellisten vallankumousfraasien ja opinkappaleitten perusteella, johtaa perikatoon", sanotaan lausunnossa.

"Viimeksikuluneet 50 vuotta ovat osoittaneet marxilais leninismin elinvoimaisuuden ja voiman reformismiin verrattuna", sanotaan lausunnossa.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Kaakkois-Aasian sota -- "suojasää" Euroopassa

Vuosi 1965 todettiin kautta maailman melko yksimielisesti Vietnamin sodan varjossa kuluneeksi. Nyt päättymässä olevan vuoden aikana ovat Vietnamin varjot vain pidentyneet: Kun tammikuussa Vietnamissa oli "vain" 100.000 amerikkalaista sotilasta, heitä on nyt liki 400.000 ja Pentagon suunnittelee joukkojen lisäämistä 600.000, 700.000 ja aina miljoonaan asti. Maailmanpolitiikan painopiste on siirtynyt ratkaisevasti Kaakkois-Aasiaan ja Tyynenmeren alueelle.

On paradoksaalista, että suursodan uhan kasvaessa Kaakkois-Aasian pesäkkeessä Eurooppa samanaikaisesti elää eräänlaisen "suojasään" kautta, jota Vietnamin sodan laajetessa ja ydinaseiden käyttöuhan lisääntyessä voisi verrata vuosisatamme alun keveän ilon vuosiin — maailmansodan partaalla.

Viime vuosi alkoi ja päättyikin eräillä toiveita herättävillä tapauksilla. Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin teki tammikuussa historiaa aikaansaamalla sen, mihin muut eivät pystyneet, sovinnon Pakistanin ja Intian välillä. Joulun alla hyväksyttiin YK:ssa sopimus, joka kieltää ydinaseiden käytön avaruudessa. Muissa kuin paisuvan Kaakkois-Aasian sodan oloissa sitä olisi tervehditty innokkaasti.

John Foster Dullesin jälkeen ei juuri ole viljelty sanontaa "brinkmanship" ilmaisuna ulkopolitiikasta, joka yrittää tasapainoilla kuilun reunalla, mutta juuri sellaista on ollut presidentti Johnsonin politiikka Kaakkois-Aasiassa. "Omituisen sodan" nimike on myös paikallaan: kun USA:n ja sen SEATO-liittolaisten joukot eivät pysty pitämään puoliaan viidakoissa lymyileviä sissejä vastaan, kohdistavat amerikkalaiset iskunsa Pohjois-Vietnamiin, joka on uhrin asemassa. Voitaisiin puhua myös kansanmurhasta, joka on asiallisesti rinnastettavissa Hitlerin juutalaistuhoihin.

ESKALAATION UUDET TIET

Sodan porrastus ei ole rajoittunut vain Vietnamiin. Thaimaasta on tulossa "toinen Vietnam". Thaimaassa lienee tällä haavaa liki 50.000 amerikkalaista, joista pääosa toimii ilmavoimissa. Thaimaahan rakennetuilta ja parhaillaan kiihkeän laajennustyön kohteena olevilta lentokentiltä on suoritettu pommituslentoja Vietnamiin loukaten puolueettoman Laosin aluetta. Thaimaan suurisuuntainen sotilaallinen varustaminen, johon suurten lentokenttätöiden ohella liittyy yhtä mahtava teiden rakentelu, merkitsee välitöntä uhkaa myös Laosia vastaan. Laosin joutumisesta USA:n sodankäynnin piiriin on jo nyt merkkejä olemassa.

USA:n ulkoministeri Dean Rusk, joka joulun alla pidetyssä Pariisin NATO-kokouksessa epäonnistui yrittäessään värvätä muita NATO-maita Kaakkois-Aasian sotaan, on väittänyt saaneensa nimeltä mainitsemattomalta uudelta aasialaiselta maalta lupauksen joukoista. Kun Australia, Filippiinit, Uusi Seelanti ja Etelä-Korea jo ovat mukana joukkoineen Vietnamissa, jäävät jäljelle Thaimaa, Tshiangin Formosa, Malesia, Indonesia, Laos ja Japani. Lyhyin hyppäys joukkoja lähettäväksi valtioksi on Thaimaalla, joka jo nyt on täysin USA:n peukalon alla.

KIINAN KYSYMYSMERKKI

Jos USA:n eskalaatio Kaakkois-Aasiassa jatkuu, on mahdollista, että Kiina joutuu vedetyksi sotaan eikä silloin ole takeita mistään.

Kehitys Kiinassa on kuluneen vuoden aikana saanut omalaatuisia muotoja. Touko—kesäkuussa alkanut liikehdintä, joka kulttuurivallankumous-nimisenä Maon palvontaliikkeenä on sittemmin osoittautunut yhä selvemmin erilaisiin suuntiin vetävien voimien taisteluksi, on huonontanut entisestäänkin Kiinan suhteita muihin sosialistisiin maihin, ennen muuta Neuvostoliittoon. Itsessään Kiinassa on liikehdintä johtanut erikoislaatuiseen "sisällissotaan", josta maan talouselämä on kärsinyt. Myös opetustoiminta on täydelleen lamassa koulujen ollessa jatkuvasti suljettuina.

Sosialististen maiden keskinäinen kiistely on epäilemättä rohkaissut amerikkalaisia sodan porrastamisessa: yksimielisyyttä ei ole syntynyt edes niin perustavassa kysymyksessä kuin Vietnamin sodassa. Tämän takia on Neuvostoliiton taholta elvytetty uudelleen ajatus kommunististen puolueiden neuvottelukokouksesta. Sen mahdollisuuksia ei kuitenkaan pidetä suurina. Vietnamia ja Kiinaa lähinnä olevat sosialistiset maat, Pohjois-Korea ja Pohjois-Vietnam, ovat säilyttäneet tässä keskustelussa puolueettoman asenteen.

HUOLESTUNUT NEUVOSTOLIITTO

Suhteet Neuvostoliiton ja Kiinan välillä ovat myös valtiollisella tasolla kireät ja itsepintaiset huhut väittävät Neuvostoliiton varmistavan puolustustaan Kiinan vastaisilla rajoilla.

Neuvostoliiton ulkopolitiikka on viime vuodenkin aikana jatkanut entistä rauhanomaisen rinnakkainolon linjaansa. Maa pyrkii luomaan hyviä suhteita kaikkiin naapurimutta myös etäisempiin maihin. Sen asennoituminen verrattuna USA:n sekaantumis- ja ekspansiopolitiikkaan on selvästi kuoreen vetäytyvää. Se haluaisi rakentaa omaa maataan ja luoda ympärillen ystävällismielisten valtioiden suojaketjun. Se on valmis rakentamaan rauhaa, kuten Tashkentin esimerkki osoitti, mutta sen mahdollisuudet vaikuttaa USA:n ja sen liittolaisten politiikkaan ovat olleet vähäiset. YK-tie on lukossa ja Englannin USA:n satelliittina harjoittama Vietnam-painostus on tarkoittanutkin vain USA:n ehtojen pakottamista Vietnamille ts. antautumista. Sellaiseen "välitykseen" ei Neuvostoliitto ole ollut halukas.

EUROOPAN UUSIA KEHITYSLINJOJA

Ranskan de Gaullen alullepanema Eurooppa-politiikka, jonka ytimenä on Länsi-Euroopan irrottaminen USA:n vaikutuksesta, on kuluneen vuoden aikana kantanut runsaasti hedelmiä. Ranskan presidentin Neuvostoliiton-matka ja Kosyginin vastavierailu ovat avanneet ovet perinteelliselle Ranskan—Neuvostoliiton ystävyyspolitiikalle ja merkinneet samalla itä—länsi-kaupalle kokonaan uutta avausta, jonka osia ovat Renaultin, Fiatin, Olivettin ym. suurkaupat Neuvostoliiton ja eräiden kansandemokraattioiden kanssa.

Euroopan kauhukakara, Länsi-Saksa, on siirtynyt kummalliseen vaiheeseen: Sosialidemokraatit ovat liittoutuneet entisen vastustajansa Franz-Josef Straussin kanssa entisen natsin johtamassa hallituksessa ja hakevat omalla tavallaan ulospääsyä Hallstein-opista. Samalla kun NATOn liitokset natisevat yrittää Länsi-Saksa yhtä aikaa luoda suhteita sekä de Gaullen Ranskaan että USA:han ja vieläpä avata ovia itään. Bonnissa on tekeillä myös vaalilain uudistus, jonka tuloksena olisi kaksipuoluejärjestelmä. Kun vapaat demokraatit ovat kuolemassa kannatuksen puutteeseen ja kristillisdemokraatit ja sosialidemokraatit jo nyt ovat yhtä, jäisi toiseksi vaihtoehdoksi tässä järjestelmämuodossa uusnatsilainen puolue NPD, joka tuotti shokin menestymällä hyvin sekä Hessenin että Baijerin osavaltiovaaleissa. Natsismi ei Länsi-Saksassa ole vielä kuollut.

VIRTA VASEMMALLE

Muissa Euroopan maissa on virta yleensä kulkenut vasemmalle. Porvarillisesta hallituksesta huolimatta on Norja osoittanut melkoista avarakatseisuutta. Ruotsissa ja Tanskassa oppinevat tänä vuonna tappion kärsineet sosialidemokraattiset puolueet läksyjään ja radikalisoivat asenteitaan. Euroopan turvallisuuskonferenssi-ajatus on saanut tukea monesta maasta. Pienet valtiot (esim. Norja ja Romania) ovat olleet huomiotaherättävän aktiivisia suhteiden solminnassa ja valmiudessa pehmentää maanosamme rintamalinjoja.

NATO-politiikka on joutunut uuteen vaiheeseen myös USA:n, Englannin ja Länsi-Saksan rahavaikeuksien takia — kukaan ei tahtoisi maksaa keskellä Eurooppaa sijaitsevan NATO-armeijan viuluja. Englannissa ja Länsi-Saksassa on jo nyt kummassakin yli puolen miljoonaa työtöntä ja luku on kasvamassa.

KEHITYSMAIDEN KENTTÄ

Latinalaisessa Amerikassa oli kulunut vuosi suhteellisen hiljainen: taloudellisia uudistuksia vaativa liikehdintä, joka muutamia vuosia sitten tuntui hyvin voimakkaana, on tukahdutettu sotilaskaappauksilla, niistä viimeisin — Argentiinan — tapahtui viime vuoden puolella kesäkuussa. Armeijakaappaukset ovat sen sijaan tulleet muotiin Afrikassa. Alkaen Ghanan ja Nigerian kaappauksista viime vuoden alussa Afrikka pääsi 8 kaappauksen kokonaismäärään vuoden loppuun (1966) mennessä.

Afrikassa on sen sijaan kypsymässä uusi vaaran pesäke, Rhodesia, jonka YK:n turvallisuusneuvosto määräsi pakolliseen saartoon juuri joulun alla. Pakotteet ovat vain osittaisia ja Etelä-Afrikan avulla ainakin toistaiseksi kierrettävissä. Rotuvaltiot joutuvat kuitenkin vähitellen yhä ahtaammalle kansainvälisten elinten niitä ahdistellessa. Sellainen on mm. YK:n Lounais-Afrikka-komitea, joka ei voine päätyä muuhun tulokseen kuin alueen pakkoluovuttamisvaatimukseen.

Afrikan ja Aasian välimaastossa lähi-idässä on monenlaisia vaaramomentteja: "nasserilaisuuden" ja Englannin ja/tai USA:n tukemien rappeutuneiden arabimaiden ristiriita, Israelin ja arabimaiden pysyvä vihamielisyys sekä öljyintressit.

Kaiken taustalla häämöttää kehitysmaiden yhä hälyttävämmäksi käyvä koko- tai puolinälkä, josta Intian nälänhätä ja annosten supistukset Ceylonilla ovat ensimmäisiä varoitusmerkkejä.

Maailmankuva ei siis vuoden vaihteessa ollut mitenkään valoisa. YK on ollut voimaton niin kehitysmaita autettaessa kuin myös Vietnamin sodan suhteen. Viime vuoden raskain perintö tälle vuodelle on Vietnamin sota. Jos se saataisiin päättymään, lisääntyisivät mahdollisuudet ratkaista muita ongelmia. USA:n Vietnamiin uhraamilla miljardeilla dollareilla — viime vuonna 64 miljardia markkaa eli yli kahdeksan Suomen valtion tämän vuoden budjettia! — tehtäisiin ihmeitä monessa maassa.

Hilkka Ahmala

Huonoja uutisia Thaimaasta

Bangkokista, New Yorkista ja muualtakin saapuvat uutistiedot viittaavat siihen, että Thaimaa on muodostumassa entistä enemmän paikaksi, mistä voi muodostua uusi "ei kenenkään maa". Viimeaikainen kehitys viittaa siihen, että Thaimaasta voi kehittyä "uusi Vietnam".

Vuoden vaihteessa saatiin Bangkokista vihje, että Thaimaan taistelujoukkoja voidaan lähettää Etelä-Vietnamiin Yhdysvaltain sotilaspäällystön käytettäväksi taistelussa vietnamilaisia vastaan.

Bangkok Post-lehden kertoman mukaan Thaimaan hallitus voi lähettää 700—800 miestä käsittävän rykmentin taistelujoukkoja Yhdysvaltain käyttöön Etelä-Vietnamiin. Bangkokista kerrottiin nyt, että sieltä lähetetään pian 1,000 miestä. Tämä palauttaa mieleen Yhdysvaltain valtiosihteeri Dean Ruskin vähää aikaisemmin antaman lausunnon, että eräs silloin nimeämättä jätetty aasialaismaa lähettää taistelujoukkoja Etelä-Vietnamiin.

Thaimaa on aikaisemmin lähettänyt "muodon vuoksi" sotilaallisia voimia — muutamia lentovoimien transporttijoukkoihin kuuluvia miehiä ja kaksi pientä laivaa.

Tämä on mitalin yksi puoli. Toisella puolen mitalia on näkyvissä se tosiasia, että Bangkokin hallitukseen amerikkalaismielinen ohjelma on jo vetänyt Yhdysvaltain miehitysvoimia suuressa mitassa Thaimaan maaperälle.

Yhdysvallat käyttää kuin omiaan Thaimaassa olevia lentotukiasemiaan järjestäessään Laosin ja Pohjois-Vietnamin pommituksia. On arvioitu, että noin 80 pros. Yhdysvaltain Pohjois-Vietnamia vastaan suoritettavista ilmahyökkäyksistä tehdään Thaimaassa olevista jenkkien lentotukiasemista.

On sanottu, että Thaimaahan on jo kuljetettu ja sijoitettu noin 34,000 amerikkalaista sotilasta ja lentäjää.

Samcin kuin aikaisemmin Etelä-Vietnamissa, amerikkalaisia "neuvonantajia" palvelee nyt Thaimaan asevoimissa. Uutistiedoissa kerrotaan amerikkalaisten osallistuvan "neuvonantajina" niihin aseellisiin operatioihin, mitä Thaimaan hallituksen sanotaan järjestävän maan pohjoisosassa toimivia, tai oletetusti toimivia Thaimaan omia partisaaneja vastaan. Tähän hommaan on jo annettu, niin kerrotaan, yhdysvaltalaisia helikoptereita ja "neuvonantajia".

Kuten ylläolevasta näkyy, Thaimaa on joutumassa, osittainen kiitos sen oman hallituksen amerikkalaismielisyydelle uhkaavassa määrässä Yhdysvaltain militaristien käyttöön. Koko maasta voi kehittyä suuri sotatukiasema, missä Thaimaan omalla hallituksella ei ole mitään sanottavaa, kuten on nyt asianlaita Saigonin sotilasjuntan kohdalta Saigonissa.

Helppoa on ymmärtää, miksi Yhdysvallat on valmiina myös Thaimaan hyväksikäyttöön. Se on strategisesti edullinen paikka ilmahyökkäyksien järjestämiseksi naapurimaihin, Laosiin ja Pohjois-Vietnamiin. Se voi olla strategisesti erikoisen tärkeä Kiinaa vastaan sopeliaan hioville yhdysvaltalaispolitiikoille ja kenraaleille siinä tapauksessa jos Vietnamin valloitus ei onnistukaan — jos Vietnamista ei saadakaan suurta sotatukiasemaa, mitä Pentagon suunnittelee omien laskelmiensa mukaan.

Mutta miksi leikkii tulella Thaimaan hallitus, sitä on vaikea ymmärtää. Jokatapauksessa on selvää, ettei tästä kehityssuunnasta kunnian kukko laula Bangkokin hallitukselle.

Professorien hyvä esimerkki

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Toronton yliopiston tiedekuntien 338 jäsentä, joukossa suuri määrä alansa tunnettavia professoreja ja muita opetustyön tekijöitä, on allekirjoittanut vetoomuksen, missä vaaditaan Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen, tuomitaan siviileja vastaan harjoitettava "terroripommitus" ja vaaditaan amerikkalaisten asevoimien kotiuttamista sekä suositellaan, että Canada seuraisi Ruotsin hyvää esimerkkiä kieltäytymällä myymästä Yhdysvalloille sotavälineitä Vietnamissa käyttöä varten.

Tämä professorien toimenpide on samalla kertaa oikein hyvä "esimerkki" kaikille muille canadalaisille.

Vietnamin sota koskee meitä kaikkia. Jos Yhdysvallat eskaloi sodankäyntiään siihen pisteeseen, että Kiina katsoo tarpeelliseksi liittyä sotaan, mistä nämä professorit erikoisesti varoittavat, silloin on ehkä liian myöhäistä uuden maailmansodan ehkäisemiseen. Toiminnan aika on siis nyt — ja siinä voivat kaikki tehdä jotakin.

Ilolla on pantava merkille, että lähes kolmannes Toronton-yliopiston tiedekuntien jäsenistä, joita on kaikkiaan 1,100, on allekirjoittanut tämän vetoomuksen. Vaikka ei-allekirjoittaneiden keskuudessa on epäilemättä joitakin "haukkojakin" eli Yhdysvaltain hyökkäyssodan kannattajia, niin suuri osa heistä on varmaan miehiä ja naisia, jotka haluavat olla erossa kaikesta sellaisesta toiminnasta missä on otettava kanta joko jenkkien hyökkäyssotaa vastaan tai sen puolesta.

Mielihyvällä on todettava myös se, että yliopistojen tiedekuntien jäsenten keskuudessa on havaittavissa kasvavaa vastuuntuntoisuutta Canadan kansan ja koko ihmiskunnan kohtaloista. Tämä näkyy ehkä kaikkein parhaiten Toronton yliopiston tiedekuntien jäsenten muodostaman, Vietnamin sotaa vastustavan komitean puheenjohtajan, prof. Kenneth McNaughtonin lausunnosta, jonka mukaan viime vuoden helmikuussa tällaisen lausunnon allekirjoitti vain tiedekuntien 50 jäsentä, mutta nyt oli allekirjoittajia 338.

Prof. McNaughton on epäilemättä oikeassa siinä, että tähän on osaltaan vaikuttanut Yhdysvaltain viimeaikaina voimistunut Vietnamin siviiliväestöä vastaan harjoittama "terroripommitus". On luonnollinen asia, että siviilikeskusten, kuten Hanoin kaupungin asukkaiden pommitus nostattaa suuttumusta ja protestimieltä kaikkien ajattelevien ihmisten keskuudessa, sekä vakavaa epäilyä niidenkin joukossa, jotka ovat tähän asti uskoneet Washingtonin yhä useammin valheiksi osoittautuneita lausuntoja Vietnamin tilanteesta.

Toivottavasti näiden oppineiden valtuuskunta saa Ottawassa myönteisen vastaanoton. On totta, että liittohallitus on viimeaikoina etsinyt "itsenäistä linjaa" Vietnamin kysymyksestä ja esittänyt valittelujakin eräistä kaikkein räikeimmistä tapauksista Yhdysvaltain toimenpiteitä vastaan. Mutta se ei enää riitä Canadan hyvän nimen ja maineen säilyttämiseksi eikä canadalaisten omientuntojen rauhoittamiseksi.

Canadan pitäisi, Yhdysvaltain naapurina ja ystävänä, vaatia julkisesti Pohjois-Vietnamin pommituksen hetikohtaista lopettamista, amerikkalaisten asevoimien kotiuttamista ja Vietnamin kysymysten rauhanomaiseta ratkaisua Geneven sopimuksen kirjaimen ja hengen mukaisella tavalla.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Sandra Honka, Vancouver, B. C täytti lauantaina, tammikuun 7 pnä 70 vuotta.

Einar Pelto, Nolalu, Ont, täytti tammikuun 4 pnä 69 vuotta (eikä 67 kuten virheellisesti ilmoitettiin.)

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

AJANKOHTAISTA AJATTELUN AIHETTA

... Canadan suomalaisten keskuudessa otetaan satavuotisjuhlat vastaan myöskin hieman ulkopuolisina. Tosin eräillä suomalaispaikkakunnilla, kuten Sudburyssa, ovat suomalaiset järjestäneet oman satavuotisjuhlakomiteansa. Sudburyssa järjestetään ensi kesänä erikoinen Suomi viikko. Komiteaan kuuluvat kaikki suomalaisten seurat ja yhdistykset. Tämä yritys on paras mihin Canadan-suomalaiset ovat satavuotisjuhlasuunnitelmissaan yltäneet. Muutamilla muilla paikkakunnilla osallistuvat suomalaiset ainakin tämänhetkisten tietojen mukaan, ainoastaan yksityisin ohjelmanumeroin paikallisiin satavuotisjuhliin.

Suomalaisilla on tänä vuonna kaksinkertainen syy valtiollisten syntymäjuhlien viettoon, sillä Suomihan saavuttaa 50:nnen itsenäisyysvuotensa. Monille suomalaisille saattaa juhlinnan painopiste kohdistua juuri joulukuun 6. päivän viettoon. Mutta olipa juhlinnan kohde kumpi tahansa, Centennial tai Suomen 50. itsenäisyyspäivä — miksemme muuten voi juhlia molempia — niin, Canadan satavuotisjuhla on tarkoitettu meille jokaiselle Canadan asukkaalle niin kansalaisille kuin muillekin. — Vapaa Sana.

"JEESUKSEN SOTILAITA"

New Yorkin katolinen kardinaali Francis Spellman on nimittänyt Vietnamissa olevia amerikkalaisia "Jeesuksen Kristuksen sotilaiksi".

Italialainen katolinen lehti L'avvenire d'Italia on tyrmistynyt kardinaalin käsityksistä amerikkalaisista "pyhän sodan" kävijöinä ja Metzin piispa kysyy avoimessa kirjeessään, miten on mahdollista, että kardinaali pitää kaikkia muita ratkaisuja mahdottomana paitsi amerikkalaisten sotilaallista voittoa samaan aikaan kun paavi ehdottaa rauhanneuvotteluja. Kaksi tanskalaista katolista järjestöä on vaatinut kardinaalin erottamista, koska tämä on loukannut evankeliumin vaatimusta lähimmäisenrakkaudesta. — Uutistieto.

'Rauhanmiesten' lausuntoja

"Olen tarjonnut käteni vihollisellc kerta toisensa perään. Minun ohjelmani perustana oli tavoite päästä yhteisymmärrykseen heidän kanssaan. Me emme ole vaatineet heiltä koskaan mitään, emmekä ole heitä koskaan painostaneet missään tapauksessa. Minä olen yhä uudelleen ojentanut käteni, mutta aina tuloksettomasti. Oli mahdollisuuksia päästä sovintoon, vieläpä sen jälkeen kun sota oli jo alkanut. Jokaisen taistelun jälkeen ojensin käteni, ensimmäisen jälkeen ja myöskin toisen jälkeen tarjosin kättäni. En vaatinut mitään. He kirjaimellisesti sylkivät päälleni. Meidät on vedetty sotaan vastoin tahtoamme. Ei yksikään mies voi tarjota kättään useammin kuin minä olen tehnyt".

— Adolf Hitler, juuri ennen Stalingradin taistelua.

"Me olemme ylitsevuotavasti pahoillamme siitä kun vihollisemme eivät ymmärrä meidän vilpittömyyttämme. Kutsumuksemme on taistella vapaudelle ja itsemääräämisoikeuksille sopimattomia tekoja vastaan. Meillä ei ole muuta tarkoitusta, kuin rauhan säilyttäminen.

— Japanilainen kenraali Sadao Arkai, juuri ennen Mantshuriaan hyökkäystä.

"Olen sanonut, lukuisissa tilaisuuksissa että me olemme valmiina keskustelemaan joka aika, joka paikassa. Että Vietkongilla ei pitäisi olla mitään vaikeuksia esittäessään mielipiteensä meille.

"Mutta kaikki kysymykset saapuvat: Koska olemme halukkaita toteuttamaan tämän ja olemmeko me halukkaita tekemään tämän. Ja vastaus näihin kysymyksiin on voimakas kyllä. Mutta tähän hetkeen mennessä emme ole kuulleet toiselta puolelta yhtään mitään. Ja emmehän voi pitää yksipuolista rauhankonferenssia tai lopettaa vihollisuuksia yksipuolisesti."

— Lyndon Johnson uudenvuoden sanomalehti konferenssissa, joulukuun 31. päivänä 1966.

Smithin kielenkäyttöä:

"YK pahempi kuin saatana"

Salisbury. — Rhodesian pääministeri Ian Smith nimitti YK:ta pahemmaksi kuin saatana. Salisburyssä pitämässään uudenvuoden puheessa Smith syytti maailmanjärjestöä "petollisuudesta ja ulkokultaisuudesta" sen yrittäessä murskata Rhodesian omavaltaisen itsenäisyyden.

"Rohkenen ennustaa' että siellä, missä saatana hallitsee, on enemmän oikeutta kuin siellä, missä YK kieriskelee tekopyhässä ulkokultaisuudessaan", Smith sanoi. Puheessaan Smith lupasi, että Rhodesia tulee taistelemaan itsenäisyytensä puolesta huolimatta YK:n määräämistä taloudellisista pakotteista ja neuvottelujen katkeamisesta Englannin kanssa.

Miljoona miestä 6 vuoden aikana

Hanoi. — Vietnamin vapautusarmeija ja sissit ovat surmanneet tai haavoittaneet kuuden taisteluvuoden aikana 1 050 000 vihollissotilasta, näistä 123 000 amerikkalaista, ilmoittaa VIA.

Pelkästään viime vuoden ensimmäisten 11 kuukauden aikana menettivät viholliset kaatuneina ja haavoittuneina 340 000 miestä, joista 100 000 oli amerikkalaisia. Vapautusjoukot ovat vallanneet taistelujen aikana suuren määrän aseita ja ammuksia.

PÄIVÄN PAKINA

WALTERIN UUSI TULEMINEN

Kun tällä palstalla kolmatta viikkoa sitten käsiteltiin niitä tietoja, joiden mukaan entinen raha-asiain ministeri Walter Gordon aikoi erota alahuoneen jäsenyydestä ja siten kääntää selkänsä koko liberaalipuolueen kuppikunnalle, me sanoimme olevamme sitä mielipuolta, että hänen eronsa "olisi liberaalipuolueen tappio ..."

Tätä samaa mittapuuta käyttäen pitäisi kaiketi sanoa nyt kun mr. Gordon tulee takaisin hallitukseen, vaikka vain salkuttoman ministerin ominaisuudessa, että se "on liberaalipuolueen voitto".

Tässä yhteydessä voidaan tietenkin esittää vastaväitökseksi se, että kukaan ei ole niin sokea kuin hän, joka ei halua nähdä.

Toisin sanoen "vanhat konkarit", itse pääministeri Pearson ja erikoisesti raha-asiain ministeri Mitchell Sharp ovat jo selittäneet, että mitään ei ole todellisuudessa tapahtunut — että periaatteissa ei ole suurempia erimielisyyksiä ollutkaan ja käytännön asioissa ilmenevät ristiriidat tulevat puiduksi hallituksen kokouksissa.

Tämä palauttaa mieleen vanhan kaskun erittäin "sopusointuisesta" avioparista.

Kun vanhalta äijänrähjältä kysyttiin, mikä on perheen onnen, eli hyvän yhteisymmäryksen syvällisin syy, niin ukko sanoi sen johtuvan jo ennen avioliittoa tehdystä "sopimuksesta". Sen mukaan nuorelle emännälle uskottiin kaikki "pikkuasiain" ratkaisut ja sulhaspojan vastuunalaiseksi tehtäväksi jäi kaikkien "suurten kysymysten" päätökseen vieminen.

Vastauksena kysymykseen miten on tämä periaate käytännössä toteutunut, ukko vastasi: "Hyvin, erittäin hyvin. Tähän mennessä ei ole tullut vielä yhtään suurta kysymystä ratkaistavaksi."

Mikään mahdottomuus ei ole sekään, vaikka mr. Gordon saisi kokea jotakin samantapaista.

Liberaalipuolueen oikeistosuuntaa edustava mr. Sharp sanoo, että hän ja mr. Gordon ovat yksimielisiä useimmissa yleisissä asioissa ulkomaalaisten omistuskysymykseen nähden Canadan tuotantolaitoksissa. Mutta kun tulee kysymys yksityiskohtaisista toimenpiteistä hän sanoi, silloin tulee esille katsomusten erilaisuuksia, jotka sovitetaan hallituksessa.

Vaarana onkin se, että näistä "yksityiskohtaisista toimenpiteistä tulevat erimielisyydet" ratkaistaan oikeiston ja samalla yhdysvaltalaisen suurpääoman hyväksi, Walterin jäädessä lehdille soittamaan, kuten edellä kerrottu "perheen pää", jonka "vaivoiksi" ei ole tehdyn sopimuksen perusteella tullut yhdenkään suuren kysymyksen ratkaisu.

Toivotaan nyt kuitenkin, ettei Walterille kävisi vallan näin kehnosti.

Jokatapauksessa voidaan pitää varmana sitä, että mr. Gordonin uusi tuleminen hallitusministeriksi vahvistaa liberaalipuoluetta sikäli, että mr. Gordonin tavalla 'kansanmielisesti' ajattelevat liberaalipuolueen rivijäsenet ja kannattajat saadaan tämän teon johdosta uskomaan tai ainakin toivomaan, että tästä lähtien ei enää anneta esim. kaasuputkilinjan rakentamisoikeutta Yhdysvallan kautta silloin kun kansalliset edut vaativat sen rakentamista kokonaan Canadan maan kamaralle jne.

"Epäilevänä Tuomaana" otaksumme, että vaikka mr. Gordon panisikin lujasti kampoihin, niin tällaisissa asioissa — Yhdysvaltain suurpääoman etuja koskevissa kysymyksissä — sanovat ratkaisevan sanansa ne ministerit, jotka ovat hallituksen avainasemissa.

Vaikka mr. Gordon heitettiin asiallisesti puhuen viime syksynä pidetyssä liberaalien konferenssissa roskatunkiolle — hänen "kansallismielinen talousohjelmansa" hyljättiin ja sen sijaan hyväksyttiin aivan vastakkainen päätöslauselma Yhdysvaltain ja Canadan "vapaamarkkinain" tavoittelusta — puoluejohto voi kuitenkin tehdä laskelmia tulevia vaaleja silmälläpitäen.

Selvää on ettei amerikkalaismielisyys ole valttia vaalikampanjan aikana — ja jos "käytännön miehet", hallituksen takana olevat suurrahamiehet saavat "kansallismielisyydestä" tunnetun mr. Gordonin pidetyksi poliittisesti syväjäähdytettynä vaaleihin asti — niin kelpaa sitten vaaleihin lähtiessä lyödä arpaa, kummalla hevosella ratsastetaan, sillä joka on maineensa jo pilannut, vai sillä toisella?

Suoraan sanoen, meillä ei ole järin suuria toiveita mr. Gordonin uudesta tulemisesta, vaan melkoisia epäilyjä siitä, miten hänen "kansallismieliselle" ohjelmalleen siinä lopulta käy.

Toivoisimme olevamme väärässä. Olisimme ensimmäisenä iloitsemassa jos hallitusohjelman suunta kääntyisi "kansallismieliselle" radalle, mitä mr. Gordon on suositellut. Mutta toiveet voivat olla turhia, kuten laulussa sanotaan. — Känsäkoura.

Urheilua

Eduard Matusevitsh kiisi Bisletillä 1500 m:ä 2.05.6

Oslo. — Eduard Matusevitsh kiiti Bisletin hyväkuntoisella jäällä uudenvuoden kilpailuissa uuteen rataennätykseen 1500 metrillä. Matusevitshin aika 2,05,6 puuttuu vain kolme sekunnin kymmenystä Hollannin Ard Schenkin nimissä olevasta matkan maailmanennätyksestä. 10 000 metrillä Matusevitsh tyytyi aikaan 16.29 ja jäi yhteispisteissä maanmiehensä Valeri Kaplanin jälkeen. Kympin voitti Stanislav Seljanin tuloksella 15.50,8.

Neuvostoliittolaiset hallitsivat Bisletin kilpailuja ylivoimaisella tavalla. He veivät matkavoitot 500 metrillä, 1500 metrillä ja kympillä. 5000 metrillä Norjan oma mies Fred Anton Maier oli kärjessä ja Hollannin Kees Verkerkin onnistui sijoittua kolmanneksi yhteispisteissä Kaplanin ja Matusevitshin jälkeen ennen Neuvostoliiton Valeri Tshaginia. Tulokset:

1 500 m: 1) Eduard Matusevitsh N-liitto 2.05,6 (uusi Bisletin rataennätys), 2) Valeri Tshagin N-liitto 2.07,3, 3) Valeri Kaplan N-liitto 2.07,4.

Yhteispisteet: 1) Kaplan 179,227, 2) Matusevitsh 179,862, 3) Verkerk 180,160.

Kaikkien aikojen kymmenen parhaan 1 500 metrin pikaluistelijan ennätystaulukko on seuraava:

1) 2.05,3 Ard Schenk, Hollanti 30. 1. 1966, Inzel,
2) 2.05,6 Eduard Matusevitsh, Neuvostoliitto 2. 1. 1967, Oslo,
3) 2.06,3 Juhani Järvinen, Suomi 1. 3. 1959, Squaw Valley ja Lev Zaitsev, Neuvostoliitto 16. 1. 1964, Medeo.
5) 2.06,6 Nikolai Kaidalov, Neuvostoliitto 16. 1. 1964, Medeo ja Rudi Liebrechts, Hollanti 30. 1. 1966, Inzel,
7) 2.06,9 Per Ivar Moe, Norja 27. 1. 1966, Davos,
8) 2.07,0 Sven Erik Stiansen, Norja 27. 1. 1966, Davos,
9) 2.07,2 Magne Thomassen, Norja 11. 12. 1966, Inzel,
10) 2.07,3 Jevgeni Grishin, Neuvostoliitto 17. 1. 1965, Madonna ja Valeri Tshagin, Neuvostoliitto 2. 1. 1967, Oslo.

Ei saalis sanoilla saada, lohi loihulla ylene.
Suomal. sananlasku

Suomi johtoon Leningradia vastaan

Kouvola (KU). — Suomen pikaluistelijat ottivat yllättävän vakuuttavan johdon pikaluistelun maaottelussa Leningradia vastaan. Suomen pistemäärä ensimmäisen päivän jälkeen on 857,153 Leningradin 866,460 vastaan. Lajivoittoihin vieraat yltivät ainoastaan miesten 500 metrillä ja nuorten 3 000 metrillä.

Miesten 500 metrillä Vasnjetsov pisteli ajan 42,1, jolla kukisti neljällä kymmenyksellä Suomen erikoismiehen Seppo Hännisen. Puolella peninkulmalla Jouko Launonen hätyytteli tiukasti 8 minuutin rajaa, mutta sai lopulta tyytyä aikaan 8.00,1. Myös kolme seuraavaa sijaa tuli Suomelle: Raimo Hietala 8.14,4, Kalervo Hietala 8.17,6 ja Rauli Helen 8.17,7.

Naisten lajeissa sai entinen suurus Tamara Rylova tunnustaa suomalaistyttäret paremmakseen. Arja Kantola ja Kaija Mustonen jakoivat 500 metrin voiton ajalla 49,2. Kaija-Liisa Keskivitikka puolestaan huolehti voitosta 1.500 metrillä 2.33,0.

Nuorten pikamatkalla Kimmo Koskinen liukui 43,3, joka jäikin parhaaksi. 3.000 metrillä Leningradin Makarov sen sijaan osoittautui voimakkaimmaksi korjaten ensi sijan ajalla 4.48,8. Seuraavat kolme tilaa oli jälleen suomalaisten heiniä Pekka Halisen, Matti Syväsen ja Kimmo Koskisen ansiosta.

Terrell Cassiuksen ensimmäinen haastaja

Mexico. — Maailman nyrkkeilyneuvoston (WBC) arvolista vuoden vaihduttua on seuraava:

Raskassarja:
Mestari Cassius Clay. Haastajat:
1) Ernie Terrell.
2) Zora Folley.
3) Karl Mildenberger.
4) Floyd Patterson.
5) Amos Lincoln.
6) Oscar Bonavena.
7) Eduardo Corletti.
8) Bill McMurray.
9) George Chuvalo.
10) Henry Cooper.

Raskas keskisarja:
Mestari Dick Tiger: Haastajat:
1) Roger Rouse.
2) Jose Torres.
3) Johnny Persol.
4) Eddie Cotton,
5) Bob Foster.
6) Piero del Papa.
7) Andres Selpa.
8) Wayne Thornton.
9) Vittorio Saraudi.
10) Giovanni Biancardi.

Keskisarja:
Mestari Emile Griffith. Haastajat:
1) Jose Gonzales.
2) Joel Archer.
3) Carlos Rivero.
4) Don Fullmer.
5) Johnny Pritchett.
6) Rafael Gutierrz.
7) Carlos Monzon.
8) Luis Folledo.
9) Fred Hernandez.
10) Art Fernandez.

Kevyt keskisarja:
Mestari: Kim Ki Soo. Haastajat:
1) Nino Benvenuti.
2) Jorge Fernandez.
3) Stan Harrington.
4) Sandro Mazzinghi.
5) Jimmy Lester.
6) Eddie Pace.
7) Fred Little.
8) Hurricane Kid.
9) Willy Swift.
10) Peter Togo.

Välisarja:
Mestari: Curtis Cokes. Haastajat:
1) Percy Manning.
2) Willie Ludik.
3) Louis Rodriguez.
4) Jtan Josselin.
5) Brian Curvis.
6) Manuel Gonzalez.
7) Stan Hayward.
8) Ramon la Cruz.
9) Fel Pedranza.
10) Ted Whitfield.

Kevyt välisarja:
Mestari: Sandro Lopopolo. Haastajat:
1) Jose Napoles.
2) Willie Loche.
3) Willie Quatour.
4) Lonnox Beokles.
5) Paul Armstead.
6) Paul Fujii.
7) Daniel Guanin.
8) L. C. Morgano.
9) Carlos Hernandez.
10) Vicente Rivas.

Kevytsarja:
Mestaruus avoin. Haastajat:
1) Carlos Ortiz.
2) Maurice Cullen.
3) Ultiminio Ramos.
4) Ismael Laguna.
5) Hugo Rambaldi.
6) Frankie Narvaez.
7) Fujio Minami.
8) Bunny Grant.
9) Maurice Tavant.
10) Jung Kang.

Alempi kevytsarja:
Mestari: Flash Elorde, Haastajat:
1) Rene Barrienton.
2) Kang Il Suh.
3) Joshiaki Numata.
4) Jose Legra.
5) Love Allotey.
6) Carlos Cruz.
7) Paul Rojas.
8) Vicente Derado.
9) Justiniano Aguilar.
10) Ray Adigun.

Höyhensarja:
Mestari: Vicente Saldivar. Haastajat:
1) Mitsunori Seki.
2) Carlos Canete.
3) Howard Winstone.
4) Mario Diaz.
5) Freddy Rengifo.
6) Antonio Amaya.
7) Johnny Jamito.
8) Pedro Gomez.
9) Richard Sue.
10) Hiroshi Kobayshi.

Kääpiösarja:
Mestari: Fighting Harada. Haastajat:
1) Jose Medel.
2) Jesus Pimentel.
3) Alan Rudkin.
4) Bernando Caraballo.
5) Joshio Nakane.
6) Mimun Ben Ali.
7) Jesus Castillo.
8) Valdemiro Pinto.
9) Tomaso Galli.
10) Katsuo Saito.

Kärpässarja:
Mestari: Mestari Horacio Accavallo. Haastajat:
1) Walter McGowan.
2) Higojuki Ebihara.
3) Kijoshi Tanabe.
4) Efren Torres.
5) Puntip Keofurigja.
6) Katsuyoshi Takawama.
7) Chartchoi Chionoi.
8) Rene Libeer,
9) Nelson Alarcon.
10) Rocky Gattellari.

Canada voitti Centennial-jääkiekkoturneen

Winnipeg. — Canada voitti perjantai-iltana Neuvostoliiton pelätyn joukkueen maalein 5—4, voittaen samalla neljän maan joukkueen välisen Canadan Centennial-jääkiekkoturnauksen hävimättä yhtään ainoata ottelua.

Ensimmäisessä erässä johti Neuvostoliitto maalein 2—1 ja toisen erän alussa 3—1. Mutta sen jälkeen peli meni canadalaismerkeissä.

"Canadalaisjoukkue ansaitsee täyden tunnustuksen ja me onnittelemme sitä," sanoi pelin päätyttyä Neuvostoliiton joukkueen valmentaja Arkidy Cherishnew.

Neuvostoliiton ja Canadan maajoukkueet ottavat vielä kolmesti mittaa toisistaan ennen kuin vieraat palaavat takaisin kotiin. Montrealissa oli ottelu sunnuntaina, Torontossa on ottelu tänään, tiistaina ja Kitchenerissa torstaina Montrealissa sunnuntaina pelattu ottelu päättyi tasapeliin maalein 3—3.

Maailmanmestaruuskilpailut on Wienissa maaliskuun 18—29 pnä.

Nancy Greene voitti suurpujottelun

Oberstaufen, Länsi-Saksa. — Canadan Nancy Green osoitti viikon vaihteessa täällä pidetyissä kilpailuissa erinomaista kuntoa voittaen kansainvälisissä pujottelukilpailuissa Staunden Cubin.

Tämä Rosslandista B. C. kotoisin oleva 23-vuotias neitonen voitti lauantaina erikoispujottelun ja sen lisäksi suurpujottelun sunnuntaina. Sunnuntaisesta kilpailusta hän sai 50 pistettä toiseksi tulleen sveitsittären, Fernande Bochatayn saadessaa 35 pistettä. Kolmanneksi tuli länsi-saksalainen Burgl Farbinger.

Miss Greenen voittoajaksi suurpujottelussa merkattiin 1.18,58. Hänen aikansa 1,300 metrisellä pujottelumatkalta oli toista sekunttia parempi kuin toiseksi tulleen miss. Farbingerin, jonka aika oli 1.19,53.

Harada edelleen maailmanmestari

Nagoya. — Japanilainen Masuhiko "Fighting" Harada puolusti kolmannen kerran menestyksekkäästi ammattinyrkeilyn kääpiösarjan MM-arvoaan voittaessaan pistein meksikolaisen Jose Medelin 15-eräisessä rajussa mestaruusottelussa.

Hengästynyt mestari hymyili tyytyväisesti, kun yksimielinen tuomio julistettiin, vaikka kasvot olivat pahasti turvoksissa ja vasemmasta silmäkulmasta pursui verta. Voitto oli Haradalle mieluisa korvaus kolmen vuoden takaiselle tyrmäystappiolle.

23-vuotias Harada voitti mestaruuden vuoden 1965 toukokuussa brasialaiselta Eder Jofrelta. Tällä kertaa hän ei antanut Medelille mahdollisuutta iskeä vaarallista tyrmäyslyöntiään, vaan pakotti tämän pysyttelemään ulottuviltaan.

NL—Canada 7-4 Tukholmassa

Tukholma. — Neuvostoliitto voitti Canadan 7—4 Tukholmassa keskiviikkona pelatussa jääkiekkoilun ystävyysottelussa. Erät olivat 3—0, 1—2, 3—2.

Ennen ottelua järjestäjät varoittivat molempia joukkueita siitä, että ottelu saatetaan keskeyttää, jos se muuttuu liian kovaksi.

USAn väkiluku

Washington. — Yhdysvaltain väkiluku oli vuoden vaihtuessa 197 967 000 henkeä eli 2 100 000 enemmän kuin vuoden 1966 alussa. Vuoden 1966 aikana Yhdysvalloissa syntyi 3 650 000 lasta ja kuoli 1 879 000 henkeä. Yhteensä 365 000 ihmistä muutti kuluneena vuonna Yhdysvaltoihin.

Don-haalin kalenteri

Toronto. — Toimen naisten järjestämä seurapeli- ja kahvitilaisuus pidetään sunnuntaina tammikuun 15 päivänä kello 4 iltapäivällä.

* * *

Tri Endicottin puhetilaisuus on tammikuun 17 päivänä, kello 8 illalla

* * *

"Sampo"-filmin uusintaesitys on sunnuntaina tammikuun 22. päivänä kello neljä iltapäivällä.

* * *

Finlandia kuoron ohjelmatilaisuus sunnuntaina tammikuun 29 päivänä kello neljä iltapäivällä. Kahvia tarjotaan yläsalissa, pöydät kabaretti-malliin. Paljon hyvää ohjelmaa kuorolaulua y.m. Tulkaa nauttimaan.

Sault Ste. Marien kuulumisia

Sault Ste. Marie. — Osaston kuukausikokouksessa kuulin, että taas aletaan seurapeli illanvietot ja ensimmäiset pidetään tammikuun 12 päivänä illalla kello 7.30. Ottakaapas tämä huomioon ja saapukaa taas suurella joukolla viettämään virkistävä hetki ystävien seurassa.

* * *

Täällä on ollut ihmeellisen kaunista talvea, joka on houkutellut ihmistä tuonne järvien jäälle kaloja narraamaan. Jääkin on jo niin vahvaa että sinne uskaltaa mennä ja kalat ovat olleet niin hyvällä syöntipäällä ettei siellä ole tarvinnut turhaan varttoilla. Käväsin siellä minäkin tässä muutama päivä sitten ja sain lyhyessä ajassa mitä halusin. Jäällä oli miestä ihan mustanaan, sillä tämän perukan miehillä on nykyään paljon aikaa, kun tuhansia on pakkolomautuksella ja niin ollen joutavat kalastelemaan ja metsästelemään luonnon helmasta koettaakseen saada ravinnon puolta perheilleen.

* * *

Muuten kun ajattelee tätä tämän päiväistä järjestötoimintaa, niin tuntuu kuin olisi menty alaspäin, vanhaan aikaan verraten, vaikkapa vain noin 49 vuotta taaksepäin. Silloin oli meidän suomalaisten keskuudessa järjestötoiminta hyvin vilkasta. Silloin näyteltiin suuria koko illan näytelmiä ympäri Canadaa, missä vain oli kansalaisiamme oli aina toimintaa ja saatiin näyttämölle hyviä kappaleita. Katselin tässä juuri tuota vuoden 1918 maaliskuun yhdeksäntenä päivänä ilmestynyttä Vapautta, niin siinä oli tiedoituksia huomattavista näytöskappaleista, kuten "Hegalannin Sankarit", joka esitettiin Copper Cliffin osaston "Torpalla" maaliskuun 23:tena päivänä. Port Arthurin Työn Temppelissä esitettiin samana päivänä "Valkoisen Vuoren Poika," ja Fort Williamin "Pirtillä" esitti Port Arthurin S. S. osaston näytelmäseura saman kuun 21:sen. päivänä "Perintö" nimisen näytelmän. Ja niin sitä silloin toimittiin joka puolella Canadaa, vaikka kansalaisiamme oli tässä maassa silloin suhteellisesti vähempi kuin mitä nykyään.

Mutta siihen aikaan olivat ihmiset yksimielisempiä ja sulautuivat toisiinsa nopeammin ja toimivat yhdessä paremmin kuin mitä näinä päivinä. Toivoisin, että vieläkin päästäisiin niin paljon yhteisymmärrykseen, että voitaisiin alkaa toimia yhteisenä joukkona, yhteistä vihollistamme vastaan ja jätettäisiin sivuun keskenäiset torailumme josta johtuu joukkojemme hajanaisuus ja lopuksi kumminkin tulemme kaikki huomaamaan, että hajanaisina ryhminä emme tule suuria aikaan saamaan.

Mutta yhdistynein rivein, tämän uuden kotimaan asukkaina, voisimme näyttää olevamme polveutuneita sivistyskansasta ja taidamme toimia sen mukaisesti.

Ja nythän meiltä sitä ymmärrystä vaadittaisiinkin, että voisimme osallistua tänä vuonna Canadan sata-vuotis juhliin yhtenä kansallisena ryhmänä.

Niin jätän nyt tämän asian toistenkin harkittavaksi ja toivon että, tulisimme kaikin yhteisymmärykseen ja alkaisimme toimimaan yhteisenä joukkona. — Piirsi S-nen.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen toverimme ja ystävämme

BILL HOLTIN

(Sointula, B. C.)

MUISTOLLE

Flora ja John Annala,
Revelstoke, B. C.
Naimi ja Kusti Lindstrom,
Salmon Arm, B. C.
Hilja Salo
Ida ja Albert Hannuksela,
Port Kells, B. C.

Sanni ja Väinö Luukkonen
Ellen ja Niilo Linden
Manda ja Antti Ranta
Maire ja John Jokela
Elsie L. Hurula
Minnie ja Karl Vainio

VANCOUVER BRITISH COLUMBIA

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Aivan uuden tuliterä vuoden terveiset täältä ylämaista. Jouluajat on sivuutettu eikä mitään erikoista tapahtunutkaan. Kan salaisemmekin voivat täällä kaikki hyvin, ehkä ovat vain liiaksi syöneet, joka on tämän perukan väestön — hyve tai pahe — kuinka sen katsoo. Varsinkin näin joulun aikoihin ruokailtiin reilusti. Myöskin kerättiin useampia tuhansia dollareita joilla varoilla avustettiin tarpeessa olevia perheitä, joiden lukumäärä tällä perukalla nousee useampaan sataan henkeen. Varakkaammat ovat siis koettaneet hankkia varattomille sitä yhteistä jouluiloa, siitä huolimatta mitenkä puutteellista heidän elämä lieneekään muina vuoden aikoina.

* * *

Autohurjastelijoitakaan ei ilmaantunut, mutta kovia varoituksia antoivat poliisilaitokset ja armotta lupasivat viedä "lavercille" jokaisen humalaisen ajurin ja lisäksi uhattiin ottaa ajoluvat pois aivan määräämättömäksi ajaksi, kehoittivat vain jokaista pysyttelemään kotikattojensa suojissa.

Yksi vakava autotapaturma tapahtui juuri joulun etupäivinä, kylässämme pitkän aikaa asunut iäkäs kaivosmies ,Enrico Favretto läksi vaimonsa kanssa hakemaan Foleyetin asemalta jouluksi kotiin saapunutta tytärtään. Takaisin tullessa nämä kolme joutuivat vakavan autotapaturman kohteeksi, jossa isä Favretto sai hetikohtaisen kuoleman, äiti ja tytär saatettiin heikossa tilassa Timminsin yleiseen sairaalaan. Viime tietojen mukaan he ovat toipumaan päin vakavista vammoistaan.

* * *

Nyt heti uudelta vuodelta alkoi South Porcupinen jatkokoulun rakentaminen tai oikeastaan entisen suurentaminen. Kyläämme rakennettiin jo vuosia sitten melko mahtava koulu, mutta tästä uudesta pitäisi tulla paikkakuntamme suurin ja monipuolisin opinahjo, jossa voi kehittyä ylioppilaaksi asti. Tilaakin tähän uuteen kouluun tulee 1,060 oppilaalle ja se tulee olemaan johtava koulu monelle tieteelliselle ja teknilliselle alalle.

Rakennusurakan sai McDougall Construction Ltd., Londonista. Yleinen kustannusarvio on kolmemiljoonaa dollaria, josta kuntamme osuus tulee olemaan $300,000. Rakennuksen pitäisi valmistua syksyllä vuonna 1968, jolloin alkaa syyslukukausi.

* * *

Tällä perukalla asuneet sekä täällä vierailleet kansalaisemme ovat varmaan nähneet sen Hollingerin kaivannon sannankuljetus systeemin, joka on ollut harvinaisuus tällä perukalla, että tuskin löytyy sellaisia laitoksia hylvinkään monta koko Canadan maassa.

Tämä kolme ja puoli mailia pitkä ilmarata lakkasi toimimasta joulun edellisellä viikolla. Tämän ilmaradan alitse kulkee Timminsiin johtava maantie, sen teräspylväät ovat olleet kuin kaupungin portti tuon maantien molemmilla puolilla. Siinä on 37,600 jalkaa teräsvaijeria ja 230 nostokouraa (buckets). Se on toiminut 40 vuotta, sen avulla on kuljetettu Hollingerin maanalaisiin holveihin pyöreissä luvuissa noin 30 miljoonaa tonnia santaa.

Nyt kun tämä kaivos lopettaa toimintansa, niin näin loppuvaiheessa tulee sannanajo halvemmaksi kuorma-autoilla, koska juuri viime vuonna valmistui Texas Gulfin toiminta-alueelle johtava, valtion kustantama maantie, joka on ensiluokkainen ja kulkee tuon santamaan laidasta, josta mainittu yhtiö on hankkinut täyte maansa.

* * *

Täällä ylämaassa tehdään jatkuvasti suuria kauppoja. Timminsin kauppalan valtuusto on ostanut Hollingerin kaivosyhtiöltä koko sen vesisysteemin josta Timmins on ollut riippuvainen tähänkin saakka.

Tämä vesikysymys on ollut suurena puheenaiheena viimeisten vuosikymmenien aikana, puheitten aina kiihtyen kunnallisvaalien aikana, mutta siitä huolimatta on asia levännyt sellaisenaan vuodesta toiseen.

Nyt on valtuusto ostanut kaikki vesioikeudet ja puhdistuslaitokset Hollinger yhtiöltä $300,000 kauppahinnasta. Monet asiantuntijat ovat sanoneet, että se kauppa piti tehdä jo kymmenen vuotta sitten. Lisäksi mainittakoon, että kauppalan vedenkuljettajat ovat maksaneet tästä oikeudesta $70,000 vuosittain. Joten näitä numeroita seuraten näyttää, että koko vesisysteemi tulee maksettua muutamien vuosien kuluessa ja näin ollen siitä tulee koitumaan kunnallishallinnolle huomattavat tulot ajanmittaan. — H.

— Yli miljoona minkinnahkaa tulee olemaan tarjolla tanskalaisten turkiskauppiaiden huutokaupassa, joka pidetään Glostrupissa 18—21. tammikuuta. Huutokaupassa on tarjolla 770 000 tanskalaista ja noin 440 000 suomalaista minkinnahkaa.

Syntymäpäivätervehdys Järjestön keskukselta

Toronto. — Toivottaessaan onnea ja menestystä W. Eklundin 60-vuotispäivän johdosta, Canadan Suomalaisen Järjestön kansallinen keskus — Tpk — lähetti asianomaiselle tämän merkkipäivänsä johdosta seuraavan sähkeen:

— Tuntuu asianmukaiselta että Sinun 60-vuotispäiväsi on uudenvuodenpäivänä, jolloin alkaa Canadan 100-vuotisjuhla.

— Sinun vuosien varrella antamasi antaumuksellinen palvelu Canadalle Vapauden toimittajana, sekä Canadan työväenliikkeen ja myös asevoimien jäsenenä, osoittavat meille mitä tarkoittaa olla canadalainen.

— Me liitymme ystäviisi ja kumppaneihisi heidän toivottaessaan Sinulle onnellista syntymäpäivää, vaurasta elämää ja hyvin onnellista Centennial-vuotta.

Canadan Suomalaisen
Järjestön Tpk.

Piikkilanka ja barrikadit

Bonn. — Amerikkalaiset asuvat nykyään Saigonissa taloissaan ja kortteleissaan kuin piiritetyssä linnoituksessa, kertoi tänään länsisaksalainen Sueddeutsche Zeitung-lehti. Lehden Saigonin kirjeenvaihtaja kuvailee, että jokainen talo, jossa asuu amerikkalaisia, on ympäröity barrikadein ja piikkilanka-aidoin. Parvekkeet ja talojen alakerrokset on teljetty ristikoiden taa.

SYDÄMELLISET ONNITTELUMME SINULLE

PAAVO ISÄNNÄINEN

60-VUOTISSYNTYMÄPÄIVÄSI JOHDOSTA!

Parhainta onnea ja menestystä toivottavat
seuraavat sukulaiset ja ystävät:

Pansy, Kathy ja Stanley Isännäinen
Laura ja John Lampi
Aino ja Henry Pitkänen
Elli ja Lauri Koski
Saimi Tamminen
Annie ja William Jakku
Lahja ja Fabian Mäki

Saimi ja Väinö Järvi
Edith ja Stanley Reynolds
Lempi ja Vili Sihlman
Martha ja Frank Enges
Martta ja Antti Oivio
Selma Jaakkola
Hellen ja Feelick Mäki
Emma ja John Tuomi

KIITOS

Vilpittömät kiitokseni teille, ystävät ja tuttavat, siitä tosiyllätyksestä jonka olitte järjestäneet minun syntymäpäiväni muistoksi, kun tuli täytettyä eräitä vuosia.

Kiitokset ensinnäkin asian alkuunpanijoille ja uutterille Ilan "tytöille" kahvipöydän hyvistä antimista, Väinölle toivomuksesta että osaisin oikein ikääni käyttää.

Kiitokseni myös osanottajille jotka eivät olleet läsnä. Hauskaa oli.

Kirjekuoren sisällöllä tulen ostamaan itselleni muiston, joka muistuttaa ystävyydestänne aina.

Kiitollisuudella,
PAAVO ISÄNNÄINEN

58A Lebel Avenue Kirkland Lake, Ont.

HELEN TARVAINEN:

1867 | 1967

Canadan historiaa

(Jatkoa)

KUUDESTOISTA OSA

Saman aikaisesti kun ranskalaiset valloittivat St. Lawrence joen laaksoa ja tästä lähtökohdasta siirtyivät etelään ja länteen, englantilaiset turkisostajat valloittivat Pohjois-Canadaa. Kuninkaallisella lupakirjalla toimiva Hudson Bay Co rakennutti useita linnoituksia Hudsonin lahden rantamille ja laivaliikenne kotimaan välillä oli vilkasta. Ensimmäinen linnoitus rakennettiin Rubert joen suuhun, toisia Albany, Nelson, Hayes ja Severn joille. Nämä ensimmäiset olivat vain puutaloja, puuaitauksien sisällä. Vasta v. 1733 rakennettiin ensimmäinen suuri kivilinnoitus, Fort of Prince of Wales, jonka rauniot ovat vieläkin Churchill joen rannalla. Tämä linnoitus onkin vanhin ja huomattavin Canadan historiallisista muistomerkeistä.

Alkuvuosina kaupankäynti oli tuottoisaa. Ympäristöllä asuvat alkuasukkaat, niin eskimot kuin intiaanitkin, toivat ostajille hienoja turkiksia, joista saivat maksuksi kaikenlaista rihkamaa, mikä oli oikeastaan vain leikkikaluiksi kelpaavaa rihkamaa. Kerrotaankin että $10, arvosta rihkamaa tuotti tuhannenkin dollarin voiton kauppiaille. Nähtyään valkoisen miehen erinäiset tarvekalut ja talousesineet, alkuasukkaat piankin tulivat huomaamaan, että ne olivat heillekin paljon arvokkaampia, kun mitä oli kaikenlaiset koristeet, joilla he tuotteitaan myivät ja niin he alkoivatkin vaatia parempia etuja. Mutta useinkin pienestä kirveestä he joutuivat antamaan kymmeniä nahkoja, sillä kauppiaiden tarkoitus oli riistää alkuasukkaita kaikella tavalla, eikä nostaa heidän elintasoaan.

Sisämaassa tiedettiin asuvan monia heimoja ja liikkeen johto päätti aloittaa yrityksen lisätä kauppasuhteitaan. Useita eränkulkijoita lähti tutkimusmatkalle ja ensimmäinen niistä oli nuori Henry Kelsey. Hän oli ollut liikkeen palveluksessa useita vuosia, osasi intiaanien ja eskimoiden kieliä ja oli kykenevä kaupantekijä. Näissä ominaisuuksissa hän kulki ensin pohjoiseen, ylös Churchill jokea, ja omisti kaikki ne maat Englannin kuninkaan nimiin samalla kun hän avasi liikkeelle uusia kauppasuhteita alkuasukkaiden kanssa. Hän onnistuikin tässä niin hyvin, että seuraavana keväänä hänet lähetettiin pidemmälle matkalle sisämaahan, mukanaan joukko intiaanioppaita. Tämä matka vei hänet Saskatchewan laaksoon, ja vuonna 1691 hän pääsi preerioille, jossa englantilaiset ensi kerran näkivät valtavan suuret buffalo eli puhvelihärkien laumat. He viettivät talven intiaanien asunnoilla, paikassa joka nyt tunnetaan Etelä-Albertana ja kun Kelsey palasi keväällä takaisin Hudsonin lahdelle, oli heillä mukanaan paljon turkiksia ja monien heimojen nuoria miehiä, jotka tulivat tutustumaan valkonaamojen linnoitukseen.

Heitä lahjottiin kaikenlaisilla koristeilla ja lisää luvattiin kun tuovat lisää nahkoja ja näin Hudson Bay Co saavuttikin sen tarkoituksen joka oli Kelseyn matkoilla, tutustuttaa eri heimot sisämaassa liikkeen vaihtokauppaan. Lisää linnakkeita rakennettiin ympäri lahtea ja joka kevät, kun jäät lähtivät, alkuasukkaat tulivat kanootit täynnä arvokkaita turkiksia, ja tästä ajasta alkoi sen liikkeen kukoistuskausi. Yhden pennyn arvoisella veitsellä sai yhden majavan nahan, pienestä kattilasta intiaanit maksoivat kymmenen nahkaa, ja Englannin kauppiaat, jotka olivat sijoittaneet rahoja tähän yritykseen, rikastuivat saaden rahoillaan jatkuvasti suuret määrät Canadan tuotteita. Henry Kelsey korotettiin liikkeen johtoon, ja hän perusti kotinsa Hudsonin rannalle, jossa vieläkin asustaa hänen jälkeläisiään.

Ranskalaiset perustivat myöskin Trading Co, the North-West Co of Montreal, ja la Verendryen matkojen jälkeen he myöskin etsivät kauppasuhteita aavikkomaan heimojen kanssa ja rakensivat jokiteiden varsille useita keskuksia. Näin alkoi kova kilpailu kahden suuren liikkeen välillä, kilpailu joka jatkui yli puolivuosisataa ja vaati satoja ihmisuhreja.

Tätä taistelua vallasta ja rikkaudesta käytiin maalla ja merellä, vanhassa ja uudessa maassa. Siihen yhtyi kirkot ja kauppiaat ja molempien maiden sotavoimat. Intiaaniheimoja lahjottiin ja yllytettiin taisteluun toisiaan vastaan. Tänä verisenä aikana useita heimoja hävitettiin sukupuuttoon.

Rauhalliset eskimot siirtyivät kauemmaksi pohjoiseen ja englantilaiset menettivät yhteyden heihin moniksi vuosiksi. Riistää rikkaudet alkuasukkailta, laajentaa Englannin ja Ranskan kuningaskuntia, rikastuttaa kirkkoa ja kauppiaita, se oli tämän valtataistelun tarkoitus, joka loppui vasta vuonna 1821 kun nämä kaksi turkisliikettä tekivät yhteisen sopimuksen ja yhtyivät yhden johdon alle.

(Jatkuu)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

Koti "retarded" lapsille

Azilda. — Kodin perustaminen Blezard Valleyn henkisesti alikehittyneille lapsille oli tärkeänä keskustelun aiheena alueen "Retarded Children" yhdistyksen kokouksessa maanantaina. Rayside kunnan päämies Gerry Gervais, joka on myös sanotun yhdistyksen presidentti, oli ilmoittanut kokouksessa valittavan myös uudet virkailijat.

Viime toukokuussa Gervais oli laatinut suunnitelman 10-vuotiseen asunnon rakentamiseksi 80-eekkerin farmille, jossa opetettaisiin osittain alikehittyneitä teinikäisiä maataloustyöhön. Toivomus on, että tämän opin saaneille tulee löytymään työmaita farmeilla. Tämän koulukodin odotetaan aloittavan toimintansa ensi keväänä.

Kresgen-liikkeessä riehui tulipalo

Kresgen liikkeessä, Elm kadun varrella, Sudburyssa syttyi varhain tänä aamuna tulipalo, jonka johdosta Elm ja Durham katujen autoliikenne pysäytettiin. Kaupungin palokuntalaiset tekivät kaikkensa palon sammuttamiseksi.

Näiden rivien painoon mennessä nousi palopaikalta vielä sankka savu.

Kurkkumätää esiintyy Sturgeon Fallsilla

Sturgeon Falls. — Kurkkumätä tuotti kuoleman 10-vuotiaalle Steven Armitageille ja hänen kuusivuotiaalle siskolleen Bonnie Suelle sanoi terveysvirkailija, tri. J. A. Cholette maanantaina.

Hiljattain tapahtuneet lasten kuolemat ovat aiheuttaneet huolestuneisuutta, koska tähän mennessä ei ole tiedetty taudin laatua.

Tri. Cholette sanoo maakunnallisen terveysviraston laboratoriokokeiden vahvistaneen kuolemantapausten aiheuttajaksi kurkkumädän.

Hän sanoi noin kuudenkymmenen henkilön olleen kosketuksessa näitten lasten kanssa. He ovat tarkastuksen alaisina tarkoituksella löytää mahdollisen taudin kuljettajan.

Laulamaan

Sävel kuoron harjoitukset aloitetaan keskiviikkona tammikuun 11 päivänä Finnish haalilla kello 7.30 illalla.

Kutsumme täten kaikkia laulutaitoisia naisia ja miehiä yhtymään kuoroomme ja lauluäänellään rikastuttamaan tätä kulttuurialaa.

Tänä Canadan Centennial-vuotena on kuorollamme edessä tavallista enemmän "laulamista" ja toimintaa. Ensiksikin on heti valmistauduttava Sävel kuoron Centennial-konserttiin, joka pidetään maaliskuun viidentenä päivänä. Tätä juhlaa silmällä pitäen on jo syyskaudella harjoiteltukin ohjelmaa, että tulisi arvokas ja nimeään vastaava Centennial-konsertti.

Sitten kuoromme osallistuu Sudburyssa pidettävään Suomi viikon ohjelmaan. Suomi viikko pidetään juhannusviikolla kesäkuun 18:sta 24 päivään ja sen järjestävät yhteisesti kaikki suomalaiset Sudburyssa ja lähiympäristöstä. Juhlakonsertti on keskiviikkona kesäkuun 21:senä päivänä Laurentian yliopistolla. Varmaankin kaikki laulutaitoiset haluavat olla mukana juuri näissä juhlissa, mutta se tarkoittaa myöskin aikansa uhraamista harjoituksiin, sillä ilman sitkeää harjoitusta emme voi päästä toivottuihin tuloksiin.

Elokuun 5—7. päivinä kuoromme tulee esiintymään CSJn ja SCAULn suurjuhlassa Torontossa. Nämä juhlat myöskin pidetään Canadan satavuotisjuhlien merkeissä ja kaikesta päätellen, tulevat olemaan mahtavimmat juhlat mitä meillä on koskaan ollut.

Kaikkiin näihin juhlatilaisuuksiin tarvitaan paljon lauluja sekä laulajia, koska juuri laulukuorot esittävät suurta osaa näissä juhlallisuuksissa. Siis kaikki laulamaan ja valmistautumaan näihin Canadan satavuotisjuhliin. — R. M.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

ERIKOISUUKSIA
Abitibi Harboard
"Pecan" vuorauslevyjä
puunsyyn näköinen pinta
4'x7' $3.90 — 4'x8' $4.23
"Arborite" levyjä
rajoitettu määrä
4'x8' - $14.95
MUITA KOKOJAKIN
ERIKOISALENNUKSELLA
Yllämainitut hinnat "Cash & Carry"
WAHNAPITAE LUMBER
1 m. Wahnapitaesta itään

KOLME MIELENKIINTOISTA TEOSTA

Elvi Sinervo:
PALAVANKYLÄN SEPPÄ
267 SIVUA - HINTA NID. $3.95
Elvi Sinervon omaelämäkerrallisiin aineksiin pohjautuva esikoisromaani jäi ilmestyessään vuonna 1939 lähestyvän sodan varjoon. Kuluneiden vuosien perspektiivistä katsottuna tämä teos luo yllättävän tasapuolista, selkeää ja syvälle ulottuvaa kuvaa ensimmäisten itsenäisyysvuosiemme sosiaalisiin kysymyksiin, ja valottaa ansiokkaasti paikkensa näitä asioita pohtivassa sodanjälkeisessä kirjallisuudessamme.
Teos kuvaa helsinkiläistä työläisperhettä, jonka kansalaissodan tapahtumat heittivät Pohjanmaan lakeuksille. Isä Hermanni Rintaluoma irtaantuessaan kohtalotovereistaan pakenee pieneen kyläölliseen unelmaan omasta pajasta, jossa hän voisi työskennellä riippumattomana, kenenkään utelematta hänen aikaisempia vaiheitaan.
Koruton kertomus miehen unelmasta ja sen haaksirikosta olosuhteiden paineessa on heijastusta tekijän omasta maailmankatsomuksen ja taiteellisuuden etsinnästä, samalla kun se on hienoa ja näkemyksellistä kansalaissodan jälkikajen tilitystä. "Tecksen" liitetty novelli "Näköala vuorelta" tuo toiselta suunnalta valotetun lisänsä kuvatun perheen kohtaloihin.

Thomas O. Buchanan:
KUKA MURHASI KENNEDYN?
193 SIVUA - HINTA SID. $3.75
Amerikkalaisen tiedemiehen ja kirjailijan Thomas G. Buchananin teoria presidentti Kennedyn murhasta on kulovalkeana levinnyt Euroopan pääkaupunkeihin. Suurlehdet lainaavat otteita siitä, mielipiteet kuohuvat. Mutta Amerikan virallinen taho vaikenee.
Buchanan on viettänyt pitkiä aikoja Dallasin oikeuspalatsissa seuloen ja asettaen oikeisiin yhteyksiinsä jokaisen tapahtumaketjua sivuavan tiedonmurusen. Kiistattomat todisteet viittaavat siihen, että ainakin kahden kiväärimiehen on täytynyt ampua Kennedyä eri suunnilta — eikä kumpikaan heistä ole voinut olla Oswald! Murskaavin todistusaineistoin Buchanan osoittaa kuinka harkitsematon ja helposti johdettava mies on valittu sovelluaksi pääsyylliseksi rikokseen, jonka takana vaikuttavat mahtavat voimat.
Riippumattomana, tieteellisen tarkkana tutkijana Buchanan on ollut Dallasin poliisia edullisemmassa asemassa. Hänen esittämänsä ratkaisu on johdonmukainen, kohta kohdalta vankasti perusteltu.

Maurice Zolotow:
MARILYN MONROEN ELÄMÄ
422 SIVUA - HINTA SID. $3.50
Mitä yhteistä on arkipäiväisellä ja hiljaisella tytöllä, joka syntyi aviottomana, varttui lastenkodeissa ja sekalaisissa kasvatuskodeissa, joutui lapsena väkivallan uhriksi, joka oli arka, änkytti ja eli nälkäisten unelmien maailmassa sekä kaunista, maailmankuulua elokuvatähteä, joka oli oman alansa kenties tehokkain kaupallinen vetonaula?
Tyttö ja kaunotar ovat yksi ja sama henkilö — Marilyn Monroe, josta amerikkalainen kirjailija Maurice Zolotow kertoo yksityiskohtaisesti ja sujuvatyylisesti teoksessaan.
Kirjailija huomasi, että todellinen Marilyn Monroe oli paljon kiinnostavampi kuin mielikuvituksen ja mainoksen luoma filmivampyyri. Marilyn Monroen elämäkerta antaa näyttelijättärestä psykologisesti oivaltavan kuvan ja lisäksi sen sivuilla tutustumme Hollywoodin kulissien takaiseen elämään.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Sirkka Mäensivu kuoli sunnuntaina

Sudburyn seudulla 26 vuotta asunut mrs. Verne (Sirkka) Mäensivu, o.s. Pirskanen, kuoli kotonaan Hagarin kunnassa, Markstayn lähettyvillä viime sunnuntaina. Hän oli 54 vuoden ikäinen.

Suomessa syntynyt Sirkka Mäensivu tuli perheensä, Olga Pekka Pirskasen mukana Canadaan v. 1926. Asuttuaan jonkin aikaa Quebecissa perhe muutti Torontoon. Hän avioitui Verne Mäensivun kanssa marraskuussa 1940.

Suremaan jäi lähinnä miehensä Verne kotona kaksi tytärtä, mrs. Arvo Leppänen Wahnapitaessa ja mrs. Paul Leppänen, Sudburyssa ja 5 lastenlasta, sekä veli Peter ja sisko Aino, molemmat Torontossa.

Sirkka Mäensivu haudataan Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan torstaina iltapäivällä.

Viola Blair on kuollut

Viola Astrid Blair, o.s. Viianen kuoli tammikuun 6 pnä 1967 kotonaan Abbottsfordissa B. C:ssa pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 36-vuotias.

Viola oli syntynyt Sudburyssa huhtikuun 6 pnä 1930 ja täällä kasvanut ja käynyt koulunsa. Avioliiton hän solmi Robert Blairin kanssa v. 1952 St. Catharinessa.

Vainajaa lähinnä suremaan jäivät hänen miehensä Robert, tyttärensä Christine ja poikansa Bertram, kotona äitinsä Hilma Haapala Sudburyssa sekä yksi veli Albert Viianen Chelmsfordissa.

Hautaustoimitus suoritettiin maanantaina tammikuun 9 pnä Hendersonin hautaustoimistosta Abbotsford.

Väinö Laurila haudataan tänään

Väinö Laurila kuoli Sudbury General sairaalassa perjantaina, tammikuun 6 pnä 1967. Hän oli 65 vuoden ikäinen.

Laurila haudataan Lougheed hautaustoimistosta, 62 Eyre kadulta Park Lawn hautausmaahan tiistaina, tammikuun 10 pnä, kello 11 aamupäivällä. Pastori Niilo Tuomenoksa suorittaa hautausseremonian.

Tammikuun toimintoja

Päästäksemme haalitoiminnassa hyvään alkuun heti tammikuussa, on Sudburyn os. johtokunnan järjestämä seurapelitilaisuus torstaina 19 pnä kello 7.30. Pelaajat ja lahjavoitot ovat tervetulleita.

Vuosikokousta valmistava kokous on sunnuntaina 22 pnä kello 2 ip. ja siihen toivotaan runsasta osanottoa.

Päivällisestä nautitaan haalilla sunnuntaina 29 pnä, joten emännillä on silloin luvassa vapaa sunnuntai kun koko perhe tulee haalille aterioimaan.

Helmik. 5 pnä kello 2 ip. esitetään Kalevala-aiheinen Sampo filmi uudelleen Finnish haalilla. Sisäänpääsy on $1.00. Nyt on tilaisuus nähdä joko ensimmäisen tai vaikkapa toisenkin kerran tämä mahtava elokuva. Tervetuloa.

Syytteeseen nuorten takia

Poliisi syyttää Prospect Billiard pelipaikan harjoittajaa Ted Todaa alaikäisten laskemisesta pelihuoneeseen. Hän joutuu vastaamaan asiasta oikeudessa tammikuun 18 päivä ja kahdeksan poikaa, joiden iät ovat 15—17 välillä tulevat esiintymään todistajina.

Siveyspoliisivirkailija George Nault sanoi, että alle 18-vuotiaita, jotka tavataan pelihuoneissa, voidaan asettaa rikoksesta syytteeseen.

Tilatkaa Vapaus!

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Suomalainen muovipuu odottaa läpilyöntiä

Helsinki. — (KU) — Puusta ja muovien raaka-aineista valmistettavan muovipuun menetelmä on kehitetty suomalaisten tutkijain voimin Neste Oy:n tutkimuslaitoksessa. Muovipuuksi soveltuvat kaikki maamme puulajit, parhaiten koivu. Muovipuun sanotaan olevan ominaisuuksiltaan paljon parempaa kuin ulkomailta maahan tuodut jalopuulajit.

Muovipuun sahaaminen, höyläämimen, poraus ja liimaus tapahtuvat helposti,—mutta naulaaminen on vaikeata ilman ennalta tehtyä porausreikää. Puumarkkinoita mullistavan keksinnön sanotaan soveltuvan hyvin puuta käyttävään teollisuuteen. Käyttökohteina mainitaan mm. parketit, ovi- ja ikkunarakenteet, huonekalut ja sisusteet.

Lehdistölle järjestetyssä tiedotustilaisuudessa ilmoittivat Neste Oy:n edusajat, että muovipuu on luonnollisesti kalliimpaa kuin tavallinen puu, mutta tarkkaa juoksumetrihintaa ei haluttu tässä vaiheessa vielä ilmoittaa. Neste Oy tutkii parhaillaan, tunnetaanko menetelmään kiinnostusta. Mikäli muovipuusta tulee kaupallinen artikkeli luovuttaa Neste Oy menetelmän jonkun asiasta kiinnostuneen käyttöön.

USEITA MENETELMIÄ

Suomessa kehitetyn menetelmän "isänä" pidetään tekniikan lisensiaatti V. Tammelaa. Hän esitteli muovipuuta tähän tapaan:

— Puun avoimien huokosten täyttäminen kovalla synteettisellä polymeerilla muuttaa useimmat tavalliset ja halvat puulaadut näöltään jalopuuta muistuttaviksi ja parantaa monia puun huonoja ominaisuuksia merkittävällä tavalla. Muovi estää ilman, veden ja muiden nesteiden sekä mikro-organismien pääsyä puuhun, tekee puun muodoltaan stabiiliksi, kovaksi ja kulutusta kestäväksi sekä parantaa eräitä sen lujuusominaisuuksia huomattavassa määrässä.

Muovipuun valmistamiseksi on kehitetty ainakin pienen mittakaavan kokeiluissa monia menetelmiä, jotka eroavat toisistaan käytetyn muoviraaka-aineen tai polymerointitavan perusteella. Yhdysvalloissa on jo monien vuosien ajan esiintynyt markkinoilla "Impreg"- ja "Compreg"-nimisiä, puusta ja fenoliformaldehydihartsista valmistettuja tuotteita. Viime vuosien äkillisesti herännyt kiinnostus muovipuuhun johtuu siitä, että radioaktiivisen säteilyn, lähinnä gammasäteilyn, on todettu soveltuvan katalysoimaan eräiden nestemäisten tai kaasumaisten muoviraaka-aineiden polymerointia puussa. Näissä sekä Yhdysvalloissa että Neuvostoliitossa 1950-luvun lopulla aloitetuissa tutkimuksissa on saatu niin myönteisiä tuloksia, että myös muiden maiden tutkimuslaitokset ovat ottaneet aiheen ohjelmaansa. Suomen lähinaapureista ainakin Tanskassa ja Ruotsissa suoritetaan tämänlaatuisia tutkimuksia. Suomessa on professori Miettisen johtama ryhmä suorittamassa saman alan työtä.

Synteettisen polymeerin yhdistäminen puuhun parantaa monia puun ominaisuuksia, nimenomaan muodonpysyvyyttä ja kovuutta.

Esimerkkinä mainittakoon, että 40 % muovia sisältävän koivun ominaisuudet ovat seuraavat:

Kovuus on 5—7 kertainen alkuperäiseen puuhun verrattuna. Iskulujuus on noussut parillakymmenellä prosentilla. Puristusmurtolujuus syiden suunnassa on yli kaksinkertainen ja vetolujuus lähes kaksinkertainen. Ominaispaino nousee yli yhden, eli puu on tullut vettä raskaammaksi.

Kulutuskokeet osoittavat muovipuun tilavuuskulumisen olevan noin puolet alkuperäisen puun vastaavasta arvosta, mikä ominaisuus yhdessä suuren kovuuden kanssa saattaa tehdä muovipuusta hyvän parkettimateriaalin.

Säilytettäessä puukappaleita vuoden ajan ulkona maahan haudattuina tavallinen koivu muuttui pehmeäksi ja hauraaksi pilaantuen siten täydellisesti, kun taas muovipuu kesti jotenkin entisellään mullan aiheuttamaa pinnan tummenemista huomioon ottamatta.

Oluen ja viinan hinnat nousevat

Toronto. — Oluen, viinin ja viinan hinta kohosi taas Ontariossa muutamalla sentillä, johtuen liittohallituksen myyntiveron korotuksesta joka tuli voimaan tammikuun toisena päivänä tänä vuonna.

Oluen hinta kohosi yhdellä sentillä kuuden ja kahdentoista pullon eriltä. Lasiolut nousi 13 senttiä tynnyrin puolikkaalta.

Uudet viinin ja viinan hinnat astuvat voimaan helmikuun ensimmäisenä päivänä, joten näiden korotusten perusteella $7 pullosta peritään $7.04, $6 pullo $6.03, $5.50 pullo $5.53 ja $4.60 pullo $4.62. Nämä hinnat astuvat voimaan helmikuussa kun nykyiset varastot on loppuunmyyty.

ETELÄ-AFRIKASSA 3 miljoonaa valkoista hallitsee 13 miljoonaa värillistä. Maa-alasta näillä 13 miljoonalla eli 68 %:lla maan asukkaista on 13 %, loppu kuuluu valkoiselle väestölle.

— Näin nährä, muttei syärä, sano älli silakoi.

Koski Tl.

KUOLLUT

Sirkka Mäensivu

(o.s. PIRSKANEN)

kuoli kotonaan Hagar Townshipissa, sunnuntaiaamuna, tammikuun 8 pnä 1967, ollen 55 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi miehensä Verne Mäensivu, kaksi tytärtä mrs. Arvo Leppänen (Sylvia) Wahnapitaessa ja mrs. Paul Leppänen (Marleen) Sudburyssa; siskonsa Aino Pirskanen ja veljensä Peter, Torontossa sekä viisi lastenlasta.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch St. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, torstaina klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

KUOLLUT

Viola Astrid Blair

(o.s. Viianen)

kuoli kotonaan Abbotsfordissa, B. C., tammikuun 6 pnä 1967, pitkällisen sairauden murtamana 36 vuoden ikäisenä.

Lähinnä suremaan jäivät miehensä Robert, tyttärensä Christine ja poikansa Bertram sekä äitinsä Hilma Haapala Sudburyssa ja veljensä Albert Viianen Chelmsfordissa.

Hautaustoimitus suoritettiin maanantaina, tammikuun 9 pnä 1967, kello 11 aamupäivällä Henderssonin hautaustoimistosta Abbotsford, B. C.

Netta Muskett-sarjan
TUNNELMALLISET ROMAANIT

ANNA TAKAISIN EILISPÄIVÄ
253 sivua - Hinta sid. $3.85
Alison on kahdenkymmenen ikäinen, kaunis ja syvästi rakastunut Giles Parawayhin, jolla on jo harmaata ohimolla. Kun Alison tuo Giles'in ensimmäistä kertaa vierailulle kotiinsa, hänen äitinsä pyörtyy miehen nähdessään.

KEVÄÄN LIEKKI
287 sivua - Hinta sid. $2.50
Valloittava tarina tytöstä, joka ei tinkinyt toiveistaan ja jonka rakkaudenpolulla oli matkia tavallista enemmän.

MYRSKYN MENTYÄ
244 sivua - Hinta sid. $2.60
Dramaattisen jännittävä rakkaustarina.
Rakkaus on naiselle yhtä välttämätön kuin ilma, jota hän hengittää. Mutta sitä tavoitellessaan Paula aavistamattaan ajautui järkyttävän murhenäytelmän verkkoon.

KULTAISTA VILJAA
287 sivua - Hinta sid. $2.60
Kaunis Sandra oli voittanut Barneyn rakkauden — mutta väärän nimen ja väärän henkilöllisyyden turvin. Mitä tapahtuisi, kun mies saisi tietää kaiken hänestä . . . ?

SINÄ OLET ELÄMÄNI
233 sivua - Hinta sid. $2.50
Tarina tytöstä joka rohkeasti lähtee etsimään onneaan vieraasta maanosasta.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

PERHEEN NUOREMMILLE

What Calendar?

(Part 2)

THE SIMPLEST

Mankind's first ,and simplest and most convenient, solar calendar that did not depend on the phases of the moon was introduced in Egypt more than 6,000 years ago. It consisted of twelve months of thirty days each plus five days at the end of the year. This calender with the intercalary day in leap years has prevailed to this day among the Copts, the descendants of the ancient Egyptians, and in Ethiopia.

Europe, unfortunately, adopted the less convenient Julian and later Gregorian calendar with months of different duration. The Moslem countries on the Middle East still live by the lunur calendar.

Mohammed, the founder of Islamism, forbade the faithful to add the intercalary month to the lunar calendar. And this isolated the followers of Islam still more from people of other faiths.

MOHAMMEDAN CALENDAR

According to Mohammed, a month began on the evening when the thin crescent appeared in the sky. The first and all the odd months of the lunar calendar have 30 days and the others — 29. The total comes to 354 days, or eleven days less than in a solar year. But this is what happens.

If the year commences in spring, say on Marsh 21 by our calendar, the next New Year comes on March 10 and in another seven years it will retrogress to the beginning of winter — to December 25. In this calendar there are no winter, spring, summer and autumn months. The New Year simply moves from spring to autumn, summer, and returns to spring in about 32-33 years.

The Mohammedan lunar calendar counts the time from the year of the hejira (Mohammed's flight from Mecca to Medina) — on the night of July 15 in the year A. D. 622, according to the Julian calendar. The present Mohammedan year (1384) will end on May 1 (Gregorian calendar) and the year 1385 will begin on May 2.

The lunar calendar reckoning time from the year of the hejira is in use in Algeria, Jordan, Iraq, the Yemen, Kuwait, the Lebanon, Libya, Morocco, the United Arab Republic, Saudi Arabia, Syria, the Sudan, Tunisia, and other Moslem countries. In some of them, however, it differs slightly (by the number of days in the month, leap year, etc.), and this naturally complicates still more the dating of events.

(Continued)

* * *

Aila Had a Very Nice Xmas

Dear Irja-täti, boys and girle.

Now that Christmas has passed we can start looking forward to St. Valentine's Day. I hope that everyone had enough to eat on Christmas Day. I sure did and I'm satisfied with the gifts I received Our holidays started on Dec. 22nd when we had a party at school. Two days before school closed for the holidays, my teacher showed mine and Annette's class films taken on his trip to Europe last summer. They were really nice and I wouldn,t mind seeing them again.

Also before I forget I would like to thank Irja-täti for the dollar she sent me.

I might not see the Sr. Piilos for awhile so I hope they see my letter. I would like to thank them for the exciting book they sent me for Xmas. It was so good that once I started to read it I couldn't stop.

A big "Kiitos" to Grandpa and Grandma for their gift.

I wish a Happy and successful New Year to Irja-täti, Aili and Ed, the Chas Palos and everyone else. Thats all for now.

Aila Alanan.
Silver Mtn.

Annette Had a Good Xmas

Dear Irja-täti, boys and girls.

I would like to thank Irja-täti very much for the dollar she sent me. I hope that Irja-täti and everyone else had a Merry Christmas and I hope that Santa was good to everyone.

On Dec. 22nd we had a party at school and for an exchange gift. I got a book and a small diary. I got so many gifts I won't start naming them all. Many thanks to Grandma and Grandpa and the Sr. Piilos for their gifts. On January the 4th my brother Arnold will be leaving for New Brunswick again. It has been nice to have him home.

Bye for now and next time I will write more. I wish Irja-täti and all the boys and girls and everyone else a Happy New Year.

Annette Alanen
Silver Mtn.

Hävittäjä nousee pystysuoraan

Moskova. — Neuvostoliitossa on kehitetty uusi kiihdytinlaite, jollaisen avulla suihkutorjuntahävittäjät pystyvät nousemaan lähes pystysuoraan ilmaan, tiedotti kommunistinen nuorisolehti Komsomolskaja Pravda torstaina.

Lehden mukaan keksintö lyhentää koneen 18 km:n nousumatkaa kymmenkertaisesti ja saa koneen nousemaan stratosfääriin hetkessä. Lehti ei kuitenkaan kertonut, miten laite toimii tai kuinka moneen koneeseen sellainen on asennettu. Kuvauksesta päätellen laite on jonkinlainen raketti, joka sinkoaa koneen ylös pian kentältä nousun jälkeen.

Kielo Suomen kansalliskukaksi

Helsinki. — Itsenäisyysjuhlavuoden 1967 neuvottelukunta on päättänyt pitämässään juhlakokouksessa suosittaa Suomen kansalliskukaksi kieloa (convallaria majalis). Viime elokuussa suoritetussa äänestyksessä, jonka Yleisradio järjesti, sai kielo 58,9 % äänistä. Luonnonvaraisena kielo kasvaa Suomessa aina Kemijärven korkeudella asti.

Helvi Had a Nice Xmas

Dear Irja-täti, boys and girls.

Hello. I hope everyone had a very nice and enjoyable Xmas and holiday. I certainly did.

I would like to thank Irja-täti for the dollar. It came in very handy I only spent about half of it. For Xmas I got a shoulder strap purse horse model and lots more.

When we go back to school, those terrible little test papers await us. It seems we are forever having an exam of some sort.

For composition we had do 3 stories on Eskimos. Mine were very well done or so the teacher said. The novellette the longest one was the best. Perhaps I'll send it in if Irja-täti would like to have it printed.

We have had over 30 days of rain. No snow. I wonder if we'll get any at all. Well I had better go now. Happy New Year everyone.

Helvi Taulu
Whonnock B. C.

* * *

Eila's New Year's Resolution

Dear Irja-täti, boys and girls.

I am sorry that haven't written to thank you yet but I have been busy. Thank you very much for the card and dollar. For Xmas I got just what I wanted, I got a sewing machine with thread, needles, batteries and a doll with clothes I have to sew. I can operate it two different ways with the foot peddle, or the handle. I got a sweatshirt also.

Kenneth's class is sponsering a bottle drive and they bring them to the store to raise some money for trip to Ottawa.

This is all for now bye. Yours sincerely.

Eila Luoma

PS. My New Year's resolution is that I'm going to try and write every week.

Irja-tädin postilaatikko

Dear Boys and girls.

Today we have a very nice perheen nuoremmille with four letters to this osasto. Thank you Eila, Helvi, Aila and Annette.

Everyone had a nice Christmas and a good holiday, and now will settle down for serious school work.

Thank you very much Helvi. I would be only too pleased to have you send your story on Eskimos to us. I'm quite sure all the readers of this page would enjoy reading it. So do send it to us for printing. Perhaps some of the others who write to this page have some school composition they would send in. So please take note all of you.

Happy Birthday Greetings to two of our members of this osasto. Aila Alanen will be eleven years old on the 16th and Ronald Jäntti will also be eleven but on the 19th.

Thank you very much for the Christmas cards that I received. Bye for now and until next week again kuulemiin.

Irja-täti.